

Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru“ pentru literatură 2008

Climates

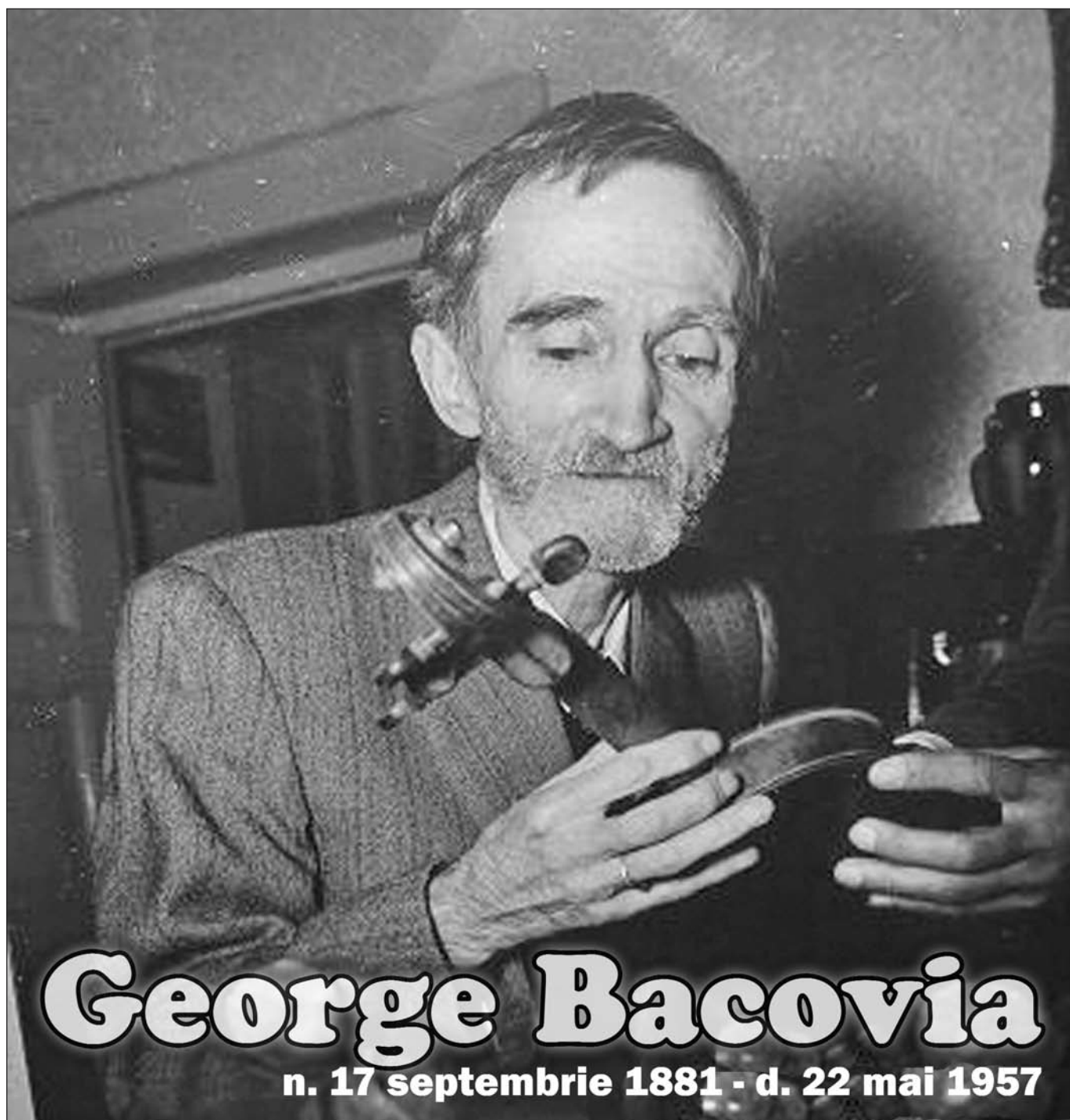
literare

46

Anul 5
septembrie
2011

Director fondator:
Ion Iancu Vale

Revistă literară și de cultură românească
Fondată: mai 2007

George Bacovia

n. 17 septembrie 1881 - d. 22 mai 1957

Semnează în acest număr...

Ion Iancu Vale	Text despre un sentiment numit Frică	3
Ion Iancu Vale	Repauzare în Adrenalinensburg	3
George Bacovia	Poeme	4
Adrian Marino	Altă Românie	5
Augustin Deac	Codex Rohonczy	6
Mircea Horia Simionescu	Dicționar onomastic	7
Grigore Grigore	Sonete	8
Gheorghe Constantin Nistoroiu	Crucea și Învierea în poezia Golgotei românești	9
Artur Silvestri	Soartă postumă, istorie stranie	10
Adrian Munteanu	„Avem șansa să devenim nemuritori!”	12
Dan Caragea	Lumea de dincolo de morminte a lui Ștefan Mitroi	13
Victor Sterom	Fulgurații	14
Ioana Stuparu	Poeme	14
Octavian Lupu	Drumul regăsirii speranței, renașterii și al unui nou început	15
Lucian Gruia	Păstorul de oameni și cuvinte	16
Al. Florin Țene	„Să vii și mâine“	17
Nicolae Nicoară Horia	Poeme	17
Al. Florin Țene	Vânzătorul de vise	18
Florin Vârlan Neamțu	Scrisoare de la țarmure la mare	18
Mihai Antonescu	Un gând bun despre o carte tot așa	19
Aurel Avram Stănescu	Alte sfere	20
Eugen Axinte	„Nu vorbi niciodată depre tine. Scrie!”	21
Vlad Cubreacov	Anatolie Tihai, un misionar basarabeian în Japonia	22
Manea Nicolae Dan	Pasivitate înseamnă complicitate	24
Gabriela Petcu	Chemarea destinului	25
Marius Gârniță	Poeme	26
Octavian Mihalcea	În zodia inimii	27
Dan Predescu	Placido	28
Victor Știr	Via Dolorosa și Melania Cuc	30
Alexandru Ciocioi	Am uitat să vă spun	31
Vavila Popovici	Când „cei ușuratici aprind focul în cetate, înțelepții potolesc mânia“	32
Ștefan Lucian Mureșanu	Amnarul și amarul gânditorului perpetuu	34
Georgeta Resteman	Poeme estivale	36
Radu Mihai Crișan	Testamentul politic al lui Mihai Eminescu	37
Daniel Cristea Enache	Festivalul internațional „Romeo și Julieta la Mizil“	38
IIV	Dublă lansare de carte la Biblioteca Județeană	39
Lucian Constantin	Toamna literară „Mircea Horia Simionescu“	39

Adresa redacției principale:

Aleea Arcașilor, bl. 36, sc. B,
ap. 23, Târgoviște, România

Telefoane:

0722 702 578, 0741 732 122

E-mail: ioniancuvale@yahoo.com

Redactor-șef (fondator): Mircea Cotârță, Redactor principal (fondator): Sbastian Drăgan

Colegiul redacțional: Grigore Grigore, Gheorghe Palel, Florea Turiac, Nicu Tănase, Lucian Constantin

Redacții asociate - România: Bacău, Bistrița, Brașov, Cluj-Napoca, București, Deva, Focșani, Iași, Suceava, Turnu Severin, Hunedoara, Mangalia, Olănești, Oradea, Ploiești, Vrancea);

Alte țări: Australia, Belgia, Canada, Danemarca, Elveția, Franța, Gibraltar, Israel, Italia, Macedonia, Republica Moldova, Serbia, S.U.A., Ucraina. - **Fotoreporter:** Tiberiu Rusescu.

Răspunderea deontologică a materialelor publicate aparține exclusiv semnatărilor

Tehnoredactare: Florin-Lucian Dragoș ■ 0730 863 602 ■ dragosflorinlucian@gmail.com ● Culegere text: Reta Sofronie ● Corectură: Manuela-Elena Dragoș

Revistă editată de Societatea cultural istorică „ARM” Târgoviște ■ ISSN 1843-035X

Apare sub egida Consiliului Județean Dâmbovița prin Centrul Județean de Cultură Dâmbovița și cu concursul Fundației „Renașterea Pietroșiței - Ruralia“

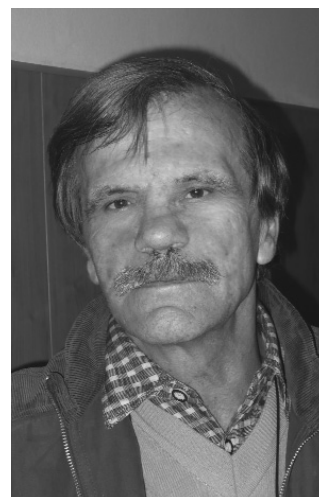
**Ion Iancu
Vale**

Text despre un sentiment numit Frică

Frica, foamea și dureră. Iată trei dintre marile adevăruri existențiale, toate extrem de degradante pentru condiția umană. Le-a simțit și el, ca mulți alții, pe fiecare. Cel mai mult l-a marcat însă Frica. Ea i s-a strecurat pe nesimțite în oase, și la un moment dat l-a acaparat total. O avea în minte și în suflet. O simțea în gât, în stomac, în testicule și-n vârful unghiilor. Îl urmărea pretutindeni și tot timpul. Îi acapara somnul și-i umplea până la refuz veghea. Era omniprezentă, era cu el în creștetul muntelui, în largul mării, în subteran, pe stradă, în casă... Era înaintea și în urma lui, în stânga și în dreapta lui, deasupra și dedesubtul lui.

Prefăcea șoaptele în tunete și lumina în întuneric. Transforma prietenia în dușmănie și iubirea în ură. Țipa în el și plângea sub ochii închiși. Îi era frică, frică, frică... Ea era lupii lui, fiarele care-l alergau bezmetice și hămesite. Credea că doar moartea l-ar mai putea scăpa de ea, dar nu era convins. Căci dacă așa cum se spune, omul pleacă în moarte cu ultima imagine înregistrată pe retină, atunci de ce n-ar duce cu el Dincolo și ultimul sentiment? Așa că n-a vrut să moară cu frica în sine, a luptat și-a rezistat ispitei.

Frica aceasta, care părea să devină patologică, o căpătase pentru că era considerat „vinovat”. Așa spuneau ei, cei care i-o inoculase cu metodă și insistență. Cu toate că nu era așa. Dar a vrut Cel Prea Puternic, și a scăpat de ea, devenind un alt om, pentru ca într-adevăr s-a demonstrat că nu era vinovat, dar poate mai ales că a lăsat Frica să îl cuprindă până în măduva Sinelui său, imunizându-l și purificându-l ca pe un înger. El acum se roagă. Așa se roagă: „O, Doamne pupa-Ți-aș tălpile Tale, însângerate, fă-i și pe ei

să știe ce e FRICA, frica aceea animalică, halucinantă, pustiitoare. Fă să le-o citești în ochii îngroziți, în paloarea cadaverică și în schimonosirile de pe fețe, în tremurul vocii și-n spuma de la gura lor mincinoasă și clevetitoare, și nu-i lăsa să-și înghită-n tihnă pâinea cea de toate zilele. Fă-i să știe și ei ce este aia FRICA. Doar atât”.

Repauzare în Adrenalinenburg

hotărât, astăzi pentru el va fi relax
și, precum legendarul Ariel,
va face levitație deasupra marelui oraș
va privi de sus mirificul Adrenalinenburg
unde minunile în tornade curg

iată! prin lumina rece și groasă, de vată,
în salturi de cangur se mișcă o fată
mai încolo, doi fergeși ulani,
îmbumbați, lustruiți și braț lângă braț
fac echilibru și dau onorul pe un petic de maț
în altă parte un câine își udă propriul bot
câțiva magiștri, chicotind fără rost,
cu unghiile apendicul și-l scot

lângă poștă se strigă, e loc de mezat,
se licitează corbul lui Poe jumulit și-nghetă
în parcul orașului câteva oi și un asin înșeuat
pasc fără probleme cu picioarele-n sus
prin piața cea mare un poet pletos
de limbă e dus

într-o casă dubioasă un adolescent imberb
și cu acnee pe față
este atras de un ins cu decorații pe piept
și cu un zâmbet cleios sub mustață

deodată stupoare, derută în mijlocul râului
Alcadele face nudism și dansează
cu amanta cadril pe o plută
spațiul se umple apoi de ode și imnuri
întrerupte brutal de bahice ritmuri
cei lucizi, în semn de protest,
se zbat și se trag în neștire de păr
degeaba însă, păcatul e vierme
iar burgul întreg, miez putred de măr

Ion Iancu Vale

Plumb

Dormeau adânc sicriile de plumb,
Si flori de plumb si funerar vestmint
Stam singur în cavou... si era vint
Si scirtiau coroanele de plumb.

Dormea întors amorul meu de plumb
Pe flori de plumb, si-am început să-l strig
Stam singur lângă mort... si era frig
Si-i atirnau aripile de plumb.

Decembre

Te uită cum ninge decembre...
Spre geamuri, iubito, privește -
Mai spune s-aducă jăratec
Și focul s-aud cum trosnește.

Și mână fotoliul spre sobă,
La horn să ascult vijelia,
Sau zilele mele - totuna -
Aș vrea să le-nvăț simfonia.

Mai spune s-aducă și ceaiul,
Și vino și tu mai aproape, -
Citește-mi ceva de la poluri,
Și ningă... zăpada ne-ngroape.

Ce cald e aicea la tine,
Și toate din casă mi-s sfinte, -
Te uită cum ninge decembre...
Nu râde... citește nainte.

E ziuă și ce întuneric...
Mai spune s-aducă și lampa -
Te uită, zăpada-i cât gardul,
Și-a prins promoroacă și clampa.

Eu nu mă mai duc azi acasă...
Potop e-napoi și nainte,
Te uită cum ninge decembre...
Nu râde... citește nainte.

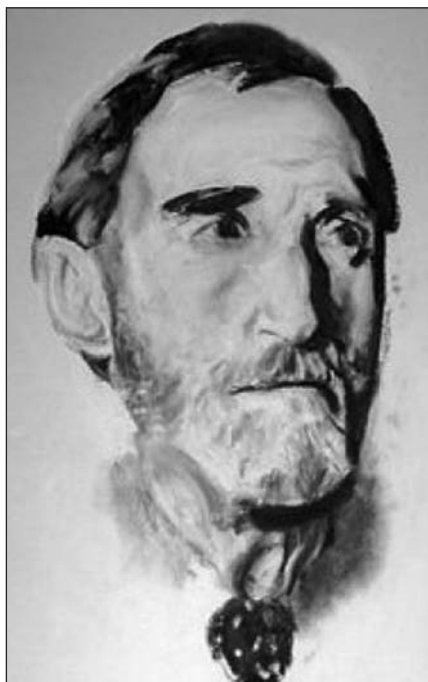
Lacustră

De-atitea nopti aud plouind,
Aud materia plingind...
Sint singur, si mă duce un gând
Spre locuintele lacustre.

Si parca dorm pe scinduri ude,
In spate mă izbeste-un val --
Tresar prin somn si mi se pare
Ca n-am tras podul de la mal.

Un gol istoric se intinde,
Pe-acelasi vremuri mă gasesc...
Si simt cum de atita ploaie

Poeme de George Bacovia

Pilotii grei se prabuesc.

De-atitea nopti aud plouind,
Tot tresarind, tot asteptind...
Sint singur, si mă duce-un gând
Spre locuintele lacustre.

Rar

Singur, singur, singur,
Într-un han, departe -
Doarme și hangiu,
Străzile-s deșarte,
Singur, singur, singur...

Plouă, plouă, plouă,
Vreme de beție -
Și s-ascuți pustiu,
Ce melancolie!
Plouă, plouă, plouă...

Nimeni, nimeni, nimeni,
Cu atât mai bine -
Și de-atâta vreme
Nu știe de mine

Nimeni, nimeni, nimeni...

Tremur, tremur, tremur...
Orice ironie
Vă rămâne vouă -
Noaptea e târzie,
Tremur, tremur, tremur...

Veșnic, veșnic, veșnic,
Rătăcirii de-acuma
N-or să mă mai cheme -
Peste vise bruma,
Veșnic, veșnic, veșnic...

Singur, singur, singur,
Vreme de beție -
I-auzi cum mai plouă,
Ce melancolie!
Singur, singur, singur...

Ecou de romanță

S-a dus albastrul cer senin
Și primăvara s-a sfârșit -
Te-am așteptat în lung suspin,
Tu, n-ai venit!

Și vara, și nopțile ei,
S-a dus, și câmpu-i veștejit -
Te-am așteptat pe lângă tei,
Tu, n-ai venit!

Târziu, și toamna a plecat,
Frunzișul tot e răvășit -
Plângând, pe drumuri, te-am chemat,
Tu, n-ai venit!

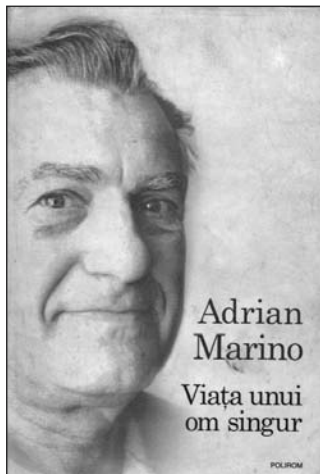
Iar, mâini, cu-al iernii trist pustiu,
De mine-atunci nu vei mai ști -
Nu mai veni, e prea târziu,
Nu mai veni!

Amurg violet

Amurg de toamnă violet ...
Doi plop, în fund, apar în siluete
-- Apostoli în odăjdii violete --
Orasul e tot violet.

Amurg de toamnă violet ...
Pe drum e-o lume lenesă, cochetă;
Multimea toată pare violetă,
Orasul tot e violet.

Amurg de toamnă violet ...
Din turn, pe câmp, văd voievozi cu plete;
Străbunii trec în pâlcuri violete,
Orasul tot e violet.

Adrian Marino

Dar efectele au fost, sunt și rămân catastrofale. Vin la rând reflexele tradiționale, etniciste, șovine, conservatoare, etică sexuală tribală, conform căreia incestul este... preferabil homosexualității. Sociologii explică sau mai bine spus definesc acest imobilism și conservatorism prin formula gen „lumea rurală nu percepe alternativa politică” (Constantin Vornicescu, *Cotidianul*, 22 februarie 1993).

Populația a fost imbecilizată de Ceaușescu și așa rămâne. L-am văzut o dată, pe Calea Victoriei, trecând destul de încet, în mașină. Figură crispată, vicleană, împietrită, într-o încordare extremă, patologică. O țară întreagă a fost modelată de instinctele acestui țaran incult, primitiv, dar de o imensă șiretenie ancestrală. Lumea sateilor unde se mai crede că „vin moșierii să ne ia pământul”, că nu trebuie „să ne vindem țara”, că „de vină este Coposu” etc. etc. Țăranca de la oraș ce sparge televizorul când îl vede pe același Coposu, spune mai mult

Altă Românie (12)

decât toate sondajele și anchetele sociologice posibile. Ce legătură am eu cu această lume? Evident, nici una.

Resping, în același timp, și concepția unei Românie definite ca un imens „Muzeu al satului”, ca o „rezervație folclorică a Europei”. Falsul folclor, falsele „meserii tradiționale” fac ravagii. Suntem la umbra kitschului în floare. Nimic mai ridicol ca un Dan Spătaru, în smoking și cu papion, cântând Țărâncuță, țărâncuță. Nu numai că nu mă încântă curiozitatea unor antropologi americani pentru folclorul și structurile rurale din Maramureș, să spunem. Dar ea nu dovedește, de fapt, decât aceeași mentalitate de exploratori ai unor triburi africane, de pildă, doar altfel localizate. Dacă au venit la noi, este fiindcă este ceva mai „aproape”, mai „comod” etc. CIA included...

Știu bine că toate aceste reverii ideologice, despre o altă Românie - citadină, urbanizată, la adăpost de „viituri” și țărănire intensivă - sunt, cel puțin deocamdată, total irealizabile, un proiect politic precis, intens mediatizat și bine argumentat, rămânem doar la Mlădiul nostalgiilor ideologico-sentimentale fără speranță. În cazul meu precis, situația este și mai demoralizantă, deoarece sunt constrâns să observ, prin evidența cea mai elementară, că

un astfel de nou program social, nu numai că nu există, dar că el nu preocupă, de fapt, pe nimeni. În mod serios și bine organizat. Concepția statului hipercentralizat, unitar, național, este singura idee de bază, chiar dacă total perimată. Declarațiile despre „păturiilor de mijloc” și un (eventual, improbabil) „capitalism românesc” rămân doar simple fraze politicianiste ocazionale.

Cel mult mă deprimă ruralismul nostru ireductibil! Drama eternă a ruralizării României. Recent, revista *Adevărul literar și artistic* (27 aprilie 1999) m-a combătut, afirmând că, de fapt, nici n-avem nevoie de „cetăți eterne” (gen Roma, cetățile grecești de pe coasta Asiei Mici). Ne este de ajuns... satul lui Ilie Moromete. Lumea satului rămâne deci reperul și refugiul fundamental. Demagogia „țărănistă” este cvasigeneralizată. Se cultivă, în continuare mitul „țărânului temător de Dumnezeu și dăruit muncii întru bunăstarea sa și a comunității” (Eliade Bălan, *Îndepărtarea de ciunte, România liberă*, 8 ianuarie 1999). Octavian Paler gândește la fel. La polul opus, „boierismul” ciocoiesc, găteux, al lui conu' Alecu Paleologu. Je suin un vieux gaga, gaga, galant troubadour, vorba lui Maurice Chevalier. Între acești doi poli, un „om de mijloc”, ca mine, nu

poate rămâne decât singur, izolat. Inevitabil derutat și inhibat în toate mișcările și acțiunile sale sociale.

Cu riscul de a deveni monoton, obsesiv, chiar plictisitor și redundant prin reveniri repetate, nu pot să nu rețin, din nou, faptul că singura formație politică, efectiv burgheză, capitalistă, profund anticomunistă, este Uniunea Forțelor de Dreapta condusă de un armean locvace și întreprinzător, Varujan Vosganian. Grupare politică minusculă, aproape de buzunar. Dar singura combativă, coerentă, incisivă și fără complexe stângiste ale oportunismului politic. Ea nu crede - și pe bună dreptate - că acumularea capitalistă, bogăția, proprietatea pot fi culpabilizate. Când și când și PNL se manifestă în același sens. Și nu pot să nu revin la profunda imobilitate și pasivitate a PNȚCD. Nu este de ajuns ca Vasile Lupu să apară, demagogic, în parlament, travestit în costum național și... cu geantă diplomatică. Imobilismul cramponării la putere cu orice preț, făcând orice concesii, imprimat de Ion Diaconescu, om onest, indiscutabil, dar o mare inocență politică, mă umple mereu de uimire și stupeoare. Suferința închisorii (am și eu unele... vagi noțiuni) este foarte stimabilă. Doar că acțiunea de guvernare cere o cu totul altă mentalitate.

Va urma

Augustin Deac

Partea IV-a

Cronicile și lucrările de istorie ale ungarilor nu consemnează numeroasele încercări ale regalității ungare pentru a-și subordona Voievodatul Transilvania, considerând, probabil, că el ar fi fost subordonat în întregime, dacă nu sub Arpad, atunci, cu siguranță, sub regele Ștefan I. Or, adevărul este cu totul altul. Lupte, adevărate războaie, sunt consemnate în Cronica română, intitulată Codex Rohonczy, descoperită în Arhiva Academiei de Științe a Ungariei. În această cronică, la paginile de la 14 la 22, se rememorează ample episoade ale acestor lupte, menționându-se mai ales marea înfrângere a armatei ungare sub regele Emeric, în anul 1198. Redăm și acest document istoric, prin excelență românesc, descifrat din alfabetul geto-dacic de specialistul Viorica Mihai-Enăciuc, care este tot un discurs ținut în fața armatei românilor, rostit după înfrângerea unor migratori din Răsărit, precum și a ungarilor, conduși de re-

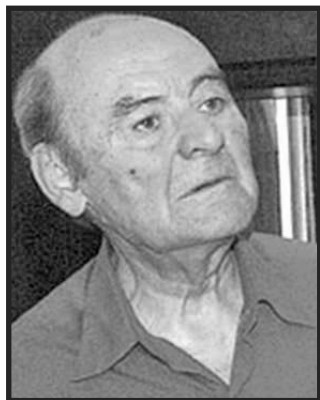
O cronică românească însumând 448 de pagini, din secolele XII-XIII, scrisă în limba română arhaică cu alfabet geto-dacic.

Codex Rohonczy (6)

gele lor, Emeric, discurs al domnitorului românilor, din care rezultă că românii se aflau mai departe, în continuare, în fața altor atacuri ale războinicilor cotropitorilor unguri: "Stăpânii ne-amului mișel în taină au năvălit din răsăritul păgân! Tăgăduiește cineva? Să nu primești să se amestece invadatorii cu urmașii șoimilor. Nimicește întreaga oaste în marș a păgânilor! Vrei să porți plaga supunerii pe viață? Lovește-i! Trezește-te la luptă, prin ea vei topi și focul și marea barbarilor. Țipatul de mânie al șoimului ager va întoarce puhoiul, să-mânța vlăstarelor tale te va apăra. Doboară pe veneticii eretici și idolii lor. Poți să înfrunți și iadul! Ostașii noștri atinși de demnitatea lor pot culca idolii la pământ. Nu crede amăgitorilor. Pacea adevărată se dobândește prin luptă. Șoimul nu ia în seamă falșii zei, cum n-a luat nici în 1027, când s-a sculat marele voievod Vlad, conducătorul nostru! Calea ta, nerăbdarea ta, e calea luptei, calea strămoșilor dârji. Te vor abate din drum nomazii, te vor duce hoții de drumul mare în imperiul umbrelor? Urgie și blestem! Cei de la răsărit de Rarău vîn în șir din

munți și văi și fac stavilă năvălitorilor. Să nu stai pe loc! Gândul tău să fie înfruntarea cinstită, nu da înapoi, să nucazi în cursă! Nu primi acum, în 1198, ca marea năvală să întâmpine tăcerea și resemnarea ta și să-ți ia locul! Răspunde vicleniei. Toarnă smoală pe chipurile smolite! Lovește! Rostul tău este să zdrobești. Nu te teme! Nu sta la îndoială! Nu ieși din luptă! Vom învinge. Pământul e al nostru, săriți să-l apăram! Izbiți de două ori pe cei ce vor să ni-l ia, vom izbândi, fii ai șoimilor! Să izgonim pe blestemații care vor să pătrundă pe la Inău, avem pilda voievodului nostru Vlad. Nu vă încredeti în povești! Nu vă lasați târați în minciuni! Luați armele. E timpul să mergi în apărarea alor noștri, cum și-a dus Vlad oștenii, cum moții au ucis dușmanii păgâni la Inău. Acolo Gita va fi cu șoimii lui la primăvară. Nu ne vom lăsa pangăriți. Vom triumfa în luptă. Vom râde de cotropitori cântând. Întărindu-ne apărarea, vom spori numărul bătăliilor câștigate. Profetiile celor ce se vedeau învingători vor fi dezmințite. Ungurii să nu pună mâna pe pământuri! E scris ca fiii noștri să nu odihnească,

să nu lăncezească, Ce de sulii erau pe Tisa, când Vlad a sunat din trâmbiță, poruncind atacul! I-am tăiat pe mulți. Ni-i teamă oare de îndemnuri? Ți-i frică? Lovește cu sete, aceasta-i porunca în luptă. Dacă nu vom fi hotărâți, vom fi uciși. Voința noastră de a lupta l-a învins pe Ladislau, mai marele lor, voința ne-a apărât și tot ea ne duce la biruință. Să mergem către ea cântând, zările s-au luminat! Sai înainte fără preget, cu putere în apărare și în atac, precum șoimul aruncăte! Nu șovăiți, ci cu furie călcați în picioare dușmanul, curajul e leacul îndoielii, răspunsul la provocarea vicleană. Trebuie să luptăm pe două fronturi? Pe neînfrânatul Kegenes și pe uzi, Vlad i-a bătut de 23 de ori. Împotriva ungarilor unește suferința cu încordarea. Fii scutul pământului transilvan. Ți este cerul împotrivă, n-ai încredere în forța ta? Mânia pământului și a apelor te va mântui. Avântă-te în luptă. Să răsunе lovituri! Fă-i să plângă amar pe invadatori! Cerule, Răsăritule, îngăduie și sporește victoriile noastre. Nu asculta strigătul jalnic al lui Emeric. **Va urma**

**Mircea Horia
Simionescu**

BALDOVIN Mândru posesor al Coroanei României cu panglici (clasa a III-a), obținută în timpul primului război mondial pentru aprovizionarea exemplară a popotei generalului Prezan. Anchetat prin 1952, pentru același merit.

BALTHAZAR Ființă declamatoare, expoziitivă, suflet temerar, braț care zvâcnește. Înfațișare de șef de trib indian. Un Balthazar are purtările unui conducător de fanfară militară, cu mânuși albe, mândru ca un descendent al unei mari firme de comerț, gol ca un tanc petrolier descărcat. Acționează asemenea unei jucării mecanice care face mult zgomot chiar după ce a alunecat sub pat.

REȚETĂ PRACTICĂ PENTRU CEI CARE, ÎNTĂLNIND BALTHAZARI, NU ȘTIU SĂ SE APERE DE ÎNȚEPĂTURILE LOR: „Balthazarul, deși puțin abil și gălăgios, înțeapă neplăcut. La o jumătate de oră de la înțepătură, locul se umflă și se roșește, înțepătura e adâncă, Balthazarul fiind înzestrat cu un ac din masă cornoașă,

sprijinit în două mandibule puternice, prin care se scurge un venin lăptos. Urmarea: o stare generală de iritare, cu frisoane, în cele din urmă (1-2 ore) însoțită de vomă și vertij. Dispare după o zi de suferință penibilă, istovitoare.

Pentru evitarea urmărilor se recomandă aplicarea imediată a unor comprese cu acid boric sau mușetel, multă mișcare, înlăturarea alcoolului și a condimentelor - pentru păstrarea perfectă a lucidității, condiție principală de evacuare rapidă din organism a substanței toxice. În vederea stărpirii Balthazarilor, a larvelor și cuiburilor lor, Ministerul Igienii Sociale a înființat centre de combatere, înzestrate cu aparate de analiză, de răspândire a fumigenelor; efectele întârzie însă. Se apelează la bu-nul-simț obștesc pentru a se folosi nume mai modeste, mai cuminți la botezuri. E bine de știut că Balthazarii trăiesc în jurul unor universități și institute, obțin numeroase titluri academice, dețin posturi de răspundere în comite-tele de salvare națională, în genere dau aprobări și semnează, aleg femei frumoase, pe care le încântă cu vorbe mari, le îmbracă, apoi le dezbracă și le fac mame ale larvelor lor. Apărarea cea mai eficace se obține prin plesnirea scurtă, cu o mișcare asemănătoare

aceleia folosite la strivirea fânțarilor, dar, negreșit, ceva mai violentă.“

BARBARA Piele spumoasă, picior arcuit în mase grele de statuie (Medrea), pulpe de oțel, călcâi gros. Șolduri mari, pânțele promițând generații. Locuiește în mari corturi de mătase albă, bea lichide citrice, așteaptă mângâieri. Înru-dită cu Indolenta din Bietul Ioanide. **BARBARA SIBICEANU** zisă și **MAIOR BARBARA**, comandant al Armatei Salvării în Bernard Shaw, amuzantă, dar scăpând analizei printre degete ca o mărgea de plumb. (Vezi și **BAROIU**)

BARBARUS „- Bagă de seamă, îmi șopti Teodoric, toți bărbațiiăștia sunt înarmați până în dinți. Nici cea mai mică imprudență! Să ieșim din catedrală, să ne strecurăm pe lângă ziduri și să căutăm să-i aflăm pe ai noștri.

- Observi, spusei cu gura aproape închisă, Barbarus are niște butoni de cămașă cu adevărat fascinanți.

- Nu vorbi prostii! mi-o retează Teodoric.“ (Olga Phitt)

BARINE Desfrânată, pedepsită pentru că, trăind în înțelegere deplină cu natura ei, contrazicea nu știu ce legi morale. Superbă justiție! Să pedepsești un cioban pentru că duce cu sine, spre munte, cu cincizeci de oi mai multe decât s-a angajat față de satul în-

treg.

BARUH Chimia modernă face multe obiecte din aer și alte substanțe. Baruh e preparatul realizat din aer pur.

BASTIAN Casă Sebastian, fără scara de la intrare.

BASTIENNE Soția bastionului.

BAZIL I. Garoafă între pădăii, burete între pahare de cristal, prezența lui între Vasilache și Konrad are soarta Turnului Babei - neînțelegere, cădere în ruină. Prea pudrat ca să fie un om întreg. II. Bărbat de insectar. Îl privesc prin sticlă, înfipt în vata cutiei: seamănă unui fluture cu aripile ciuruite. Ce insectă pedantă! Ce tristă înfațișare! Ghetre, guler scrobit, baston, vestă, pălărie tare, ca acum patruzeci de ani, și, toate, ca să se țină de parte, ca să se înalțe cu ceva, ca să ne poată scuipa în creștet de pe o trambulină de impertinență. Îmi iau ochii de la coropișniță ca să studiez și alte exemplare...

BEATRICE Azurie și geometrică, mlădie și diafană, melancolică și omnivoră. „Ființe reci, distante, Beatricele se hrănesc cu sparanghel, melci, raci, stridii, salate palide, cu ou.“ (Gabriele Dolce) „Mioapă, tanti Beatrice turna picăturile de leac pe covor. Dădea paharul pe gât parcă oficiind o taină, întindea gâtul spre cer și închidea ochii ca o găină.

Va urma

La aniversare
5 septembrie 1948
La mulți ani!

Sonete de Grigore Grigore

Mă rog dă-mi Doamne lacrima neplânsă

Aceea care nu-mi mai aparține
Nici când se duce nici atunci când vine
Orbită în explozii și-apoi strânsă

Lemnește-n cercuri seva-mi pare plânsă
El timp , El vânt, El val și Eu-l Cine
Se răzvrătesc și se despart în mine
Cu toată împăcarea mea constrânsă

Unind și steua sa cu umbra stelei
Nuntind și porul trist cu forma pielii
Într-o fotografie colorată
Care va lua curând forma nuiiei

Har vieții care încă se desfată
În chip de mama și în chip de fată

Mai mult iubire mai puțină ură

Ard focuri și produc numai cenușă
Noapte-i atunci când dorm la tine-n gușă
O liniște-i mirarea pe figură

Lângă un punct veghează o păpușă
E grav că se întâmplă și se-ndură
Secunda până ieri poimâine pură
Cu titlu scurt și limbă jucăușă

Urcăți pe nori și coborâți în verde
Noi în oglinzi oglinzile în rame
Iar pe pereți un cui de șapte grame
Ce strălucește cât să ne dezmiere

Hulpav și vigilant ca un reper de
Iubit și învelit cu două scame

Mori de vânt. Mori de pământ . Mori de vise

Astăzi este o zi rea.O altă zi.
Numai roțile zimțate vor porni
Otrăvite de speranțele promise

Leg de flăcări frâul care se-ncropi
Energii descătușând peste abise
Și provoc involburările admise
Cu o pleoapă coborâtă pe-armonii

Uns cu lapte. Uns cu miere. Uns cu zbor
Nevăzut între coperta unor cărți
Isc întregul să se-mpartă-n mii de părți
Ca să pot urca pe trepte până-n dor

Hărăzit să-mi fie plânsul și color
Într-un suflet peste care te deșerti

M-am așezat pe pat. Sub pat pământul

Ape, câmpii și munți și multe flori
Nimic mai mult și totuși sunt culori
Orbii le-aud surzii le văd cuvântul

Lucruri ființe steaua și mulți sori
Eternitate-n pulbere și vântul
Și lacrimile când le plânge Sfântul
Care pătrunde-n suflete prin pori

Ură urâți și orătănii pale
Nevrednici și nevrednicii ciudate
Iubiri cenuși caricaturizate
Coaste de îngeri glezne pulpe poale

Hărți înrămate-n carne de rugină
Întunecimi și nicidecum lumină

Mai dorm în mine simțăminte pure

Aprind feștile luminez dorințe
Nu știe nimeni când primesc sentințe
Ori când albastru-n veșnice azure

Lasă icoana –n lacrimi să murmure
Eu ca ființă care duc ființe
Sunt blând în cercul meu de conștiințe
Chemat la țărnam ca valul să mă fure

Umbrele dorm. Mirosul de tămâie
Nu știe nimeni încotro se duce
Iar cel ce-ncearcă forma să-i apuce
Cred că se-nchide-n propria statuie

Hingher de vise care zac sub cruce
În cimitirul care-n moarte nu e

Crucea și Învierea în poezia Golgotei românești (4)

**Gheorghe-Constantin
Nistoroiu**

Vasile Blănaru-Flamură, turnat din cremene la temelii Neamul Daco-Român și-a tencuit cu sânge pe mistrii gemetele străvechi, devenind neputincios în scrâșnete și ură. Așa și-a crescut pe mării ei fiii. În Codrul înverzit a binecuvântare, a răspândit din panere de argint șiruri de mărgăritare, apoi a răsfiat pentru fiecare menirea sa. Vasile Blănaru și-a pus peste trenea păienjenişului celulei, popasul vălmășag, ca un cântec de jale. Din epitaful unui rapsod și-a în crustat la Aiud, testamentul ca o romanță a iubirii. Ultima dorință a zugrăvit-o într-o cântare mamei, printre luceferi și poeme. Briza nedumeririi, răscolește nostalgia nocturnă și în coșmarul neputinței o rază din soarele aprins și parfumul unui fir de liliac, zămislesc crini printre zăbrele.

Ne târâm pașii printre măracini și-n ocară:/ e calea pe care o suim cu străbunii din veac./ Ne târâm anii osteniți-surghiuni, și nici măcară/ nu ne putem revolta la bucuria clipelor ce tac./ Ne târâm pașii peste răscruci magistrale,/ ca niște nevolnici îmbătați de himere fără orizont./ Unde-s cnuturile noastre de spini? În ce lumi astrale?/ Și de ce ne-am lepădat de ele ca Pilat din Pont?/ A căzut pe lespede veșniciei o lacrimă, din miliarde,/ la capătul drumului de-atâtea ori înfrânt./ S-a despiciat ăm două împărăția iluziilor bastarde,/ iluziile, iluziile noastre și ale celor ce nu mai

sunt./ S-a desprins din infinitul vârstelor milenare/ o fărâma din ființa neamului ce trudește aici,/ pe bolta înălțimilor dure s-au aprins felinare,/ iar sub catapi-teasma spațiului mioritic ard licurici,/ să stingă văpaia speranțelor noastre, descântec, cu zările./ Nici bocet, nici ură, nici murmur, nici lacrimi nu vrem./ Ale noastre sunt potecile fără întoarceri, uitările,/ și calea lactee și crucea Golgotei și tot ce-navem./ Ale noastre au fost vâpăile mocnite-n elanuri gemene,/ ale noastre iubiri pentru țară s-au cimentat în amar;/ de-am sărutat obraji Neamului cu buzele de cremene/ ale noastre au fost sângerările și geamătul nostru plenar./ Atunci, o țara meaosândă! Ți-am făcut din inimi drapele /în mii de falduri, cu sânge, cu lanuri bogate și cer înstelat, să le poarte copiii copiilor noștri de azi și pentru ele/ să nu mai moară nimeni tras pe roată și nici strangulat./ Nimeni pentru o bucată de pâine în lanțuri să nu mai fie,/ nici minciuna să nu mai stea la masă cu foștii iloți./ Pentru tine am cântat cândva, împreună, iubirea, Daco-România,/ Adevărata iubire de oameni și dreaptă judecată pentru toți./ Am învățat să ne iubim neamul osândiți fără vină,/ prin Iuda să pară vânzarea mai lesne, mai clar de-nțeleș,/ nici blidul de linte, nici arginții-n rugină,/ ci-n locul lor, o, țara mea! Doar prigonirile am ales./ Să stingă văpaia speranțelor mocnite-n elanuri gemene,/ ale noastre iubiri pentru țară cimentate în veac/ și, sărutând obraji Tăi, Doamne, cu buzele cioplite din

cremene,/ ne vom reîntoarce-n istorii la capătul suferințelor ce tac... (Golgota iluziilor).

Obsesia trecutului s-a revoltat odată cu primii fulgi care au căzut cu resemnare pe noua Golgotă. Și-a luat ultimul dor din ruga îndurărilor devenind colindul încătușat. Memoria i-a devenit bocet în Zarcă, fericindu-i dragostea în gândul trecut. Nostalgia de toamnă i-a prefăcut cuvintele într-o rapsodie eminesciană. Peste Cruciații tristelor întoarceri cad consolări și stele. Crezul lor plânge în Golgota iluziilor. Primăvara ca o aducere aminte răspândește mireasma Reginei nopții. Pe cărarea unei ierni ca o cronică rimată, suie Robii la cer în cadență lirică. Fiecare sătuc plânge în inima unui martir, pentru cei ce nu mai sunt. Iisus din Icoane s-a desprins din piroane și-a răspândit peste resemnarea îndurărilor lor de pe cruce o fărâma din slava Sa.

Și la noi a intrat într-o zi în celulă,/ în celula morții, la Jilava Iisus,/ Iisus din Icoane;/ ne era frig și foame destulă./ I-am sărutat mâinile bătute-n piroane/ și plângând i-am spus: "Dă-ne, Doamne o fărâma din slava Ta,/ din resemnarea îndurărilor de pe cruce/ și în ispita disperărilor nu ne duce,/ ca orice hulă/ s-a putem ierta"./ Ne-a privit, ne-a mângâiat și s-a dus,/ așa cum se duce un vis în mister,/ în nențelesuri pornite spre cer,/ și noi am plans, căci totul era plângere/ și înfrângere, Iisus./ Apoi ne-am rugat ca lanțurile reci/ să nun e mai doară/ a mia oară/ și ura cumplitelor zile-n tortură să moară/ în veci de veci./ Și celula noastră, a morții, în ziua aceea,/ a luminat ca un rug aprins,/ cu mintea de necuprins,/ ca scânteia,/ ca rugăciunea ce alongă, din inimi tot Răul/ și până noaptea târziu am așteptat,/ am așteptat năuci/ să vină cât mai repede călăul/ cimitirelor fără cruci,/ să plângă-n cântare de cetini Răul/ și mamele noastre printre uluci. (Iisus în celula morții).

Va urma

Artur Silvestri

Soartă postumă, istorie stranie (3)

Fragment din prefața volumului „Radiografia spiritului creol. Cazul Miron Radu Paraschivescu”

Nimeni nu știa, de altminteri, dacă prin sertare mai sunt manuscrise ce nu s-au publicat, dacă, poate, cărțile citite au vreo însemnare (și aveau!) ori măcar cate și ce sunt acestea, spre a se face un inventar în vederea unui catalog ce putea vorbi despre scriitorul ce le întrebuințase.

Dar, de fapt, cât ar fi fost de laborios să se fi făcut măcar parte din acest inventar, dacă nu chiar tot și încă și mai mult pe deasupra? Spre a se așeza, în șire după șire, titluri de cărți cu o descriere sumară pentru fiecare, copiindu-se în registre separate însemnările diverse, nu „înghițea” mai mult de patru-cinci zile ori, la nivelul maxim, două săptămâni dacă or fi fost prea multe „comentarii demargine de pagină” și nu prea ușor inteligibile. Tablourile, cu „istorie” cu tot, puteam consuma cam o zi și jumătate, cel mult două.

Manuscrisele, a căror cantitate n-o cunosc, ar fi reprezentat o altă temă căci, la drept vorbind, ar fi trebuit adunate de oriunde se risipiseră, spre a constitui un fond

unic ce urma examinat, când s-ar fi putut, de un arhivar, de fapt de istoricul literar specializat în ediții. Dar mulțimea de tăieturi din ziare, conținând articole, note, poeme, cronici de tot soiul, semnate cu numele „de afiș”, cu inițiale ori pseudonime diferite, inclusiv de fantezie, ar fi urmat la rând, constituind materie pentru o lucrare nu filozofică ci propriu-zis „necalificată”, de simplu conțopist ce adnotează fără imaginație.

Bineînțeles că o bibliografie pe cât posibil completă ar fi fost de dorit ca și o separație în dosare a „ineditelor”, a „corespondenței” primite ori expediate iar opera antumă, ce nu s-a strâns în volum dar apăruse deja în publicații, trebuia, la rândul ei, identificată și izolată. Și totul – fără cine știe ce efort. Lipsea însă nu știința și interesul, ci, la drept vorbind, buna-cuviință, sentimentul datoriei morale și o formă de respect ce s-ar manifesta de la sine în medii cu educațiemai configurată decât cele de la noi. Îndeobște, când se ajunge la întrebările supărătoare se invocă absența

celor capabili de asemenea „lucrări” de parcă s-ar vorbi despre caznemitologice și nu despre omuncă simplă, ritmică și, de fapt, destul de interesantă spre a nu spune chiar și mai mult. Pretextele apar, în ultimă analiză, dezagrabile și insultătoare. Bineînțeles că ideea de muzeu devenea, în aceste condiții, o extravagantă ce nici măcar nu merita invocată, mai ales că, în ultimă analiză, s-ar fi dorit nu atât să se păstreze „ceva” ci să se vândă totul, definitivând ultima risipă. Dar nici „de vândut” nu se putea vinde căci, în stilul inconfundabil al moștenitorilor ce disprețuiesc pe cei ce i-au făcut oameni, prețul imaginat era astronomic chiar dacă ar fi slujit doar spre a se plăti un avans pentru o casă „unde, departe”. Până la sfârșitul toamnei, încercărăm să vindem „domeniul de la Văleni” (ce devenise, cu această etichetă, una din atracțiile pieții imobiliare din acel an), știind că va fi cu neputință, dar socotind, totuși, că ar fi bine „să fiu acolo” dacă, totuși, improbabilul s-ar produce aducând o devastare ce nu o doream.

Prin octombrie, când toamna nu părea să fi fost niciodată mai frumoasă decât acolo și atunci, am renunțat, hotărând să uit întreaga poveste. O și uitasem, într-un anumit fel (deși, la drept vorbind, nimic din acestea nu se poate uita) când, peste vreo câțiva ani, „Mitică”, venit în România, îmi făcu o vizită însoțit de un fel de prieten grobian, suficient și energic, spre a-mi mulțumi pentru „efortul ce depusesem”. Nu vânduse, bineînțeles, „Vălenii” și, poate, nu l-a vândut nici până în ziua de azi. Însă episodul are într-însul ceva de potrivea la cu semnificație mai înaltă decât o coincidență curentă mai ales că și cartea însăși are o istorie stranie: scrisă, în mod necizelat, acum un sfert de veac și definitivată după încă vreo opt ani, spre a se publica abia astăzi, fără modificări. Nimic nu ar fi favorizat-o ca să se nască, la drept vorbind. Biograficește, nu am îngroșat cohorta clientelă a lui Miron Radu Paraschivescu căci la vremea când debutam în literatură, legendarul protector părăsise această lume de ceva timp. Astfel încât, aceasta nu este ceea ce s-ar fi chemat „o datorie morală”. Eposul, pigmentat cu anecdotică, dedicat mentorului nu l-am cunoscut căci, îndeobște, acesta se manifesta sub forma poveștilor de pahar din așa-zisa „viață literară” de boem, ce nu o cunosc pentru că am detestat-o, evitând-o

ARTUR SILVESTRI

1953 București – 2008 Viena

critic literar, prozator,
istoric și filozof al culturii

• Bogată activitate de critic și istoric literar • descoperitor și editor al *Jurnalului* lui Pius Servien (1984) • inițiator, alături de acad. dr. Nestor Vornicescu, al dezbaterii privind epoca literară protoromână • studii originale și ediții legate de epoca străromână • descoperitor al operei latine a scriitorului protoromân Martin de Bracara (sec. VI d.H.) și al autorului bizantin Ioanuc (sec.XIV), despot al Dobrogei • unul dintre primii adepți ai ideii literare denumite protocronism (după 1977), pe care nu a retractat-o niciodată • autor a zeci de cercetări de istorie literară română apărute în engleză, franceză, germană, rusă, spaniolă și chineză • autor a peste 200 de studii pe teme de istorie literară română, peste 30 de cărți și 2500 de articole pe teme culturale.

Artur Silvestri • spirit matein în descendență călinesciană, dezinvolt și prețios, retoric și fastuos, grațios și incisiv – într-un cuvânt, impunătoare alură de critic artist.

Nicolae Ciobanu, 1981

constant. Nici grupusculele politice, oculte și influente, ce îl evoca uneori patetic – căci îi fusese, cum se zice, soldat loial – numi-a fost apropiat, ba chiar ar zice dimpotrivă; așadar, acesta nu a fost un eseism de porunceala. De fapt, pe la sfârșitul anilor '70 știam prea puține despre Miron Radu Paraschivescu, un minimafat la Paris, de la Ioan I. Mirea, prin 1971. Pictor uimitor, astăzi prea repede uitat, acesta evoca frecvent finețea lui „M.R.P.” și gustul lui artist, ce îl susținuse în vremuri ce se evocă azi sumar și indefinit. Și tema cărții, deci, apăruse, când a fost să fie, ca din întâmplare. Să fi fost la începutul iernii lui 1979 când, aflându-mă, din obligație, pentru câteva luni în

Râmnicu Vâlcea și având disponibil timpul trebuit, mi-am spus că un exercițiu „monografic” ar fi util și recomandabil. Opțiunea cea mai la îndemână ar fi fost „Nicolae Labiș” despre care scrisesem deja vreo câteva zeci de pagini și mă pasiona din toate punctele de vedere dar nici astăzi nu pot să-mi explic de ce nu am înaintat în acest fel. Fapt este că, întors de la București după Sărbători, luasem cu mine nu „dosarele” despre poetul „primelor iubiri” ci vreo zece – douăsprezece volume de Miron Radu Paraschivescu. Parcă mi le pusese cineva în traistă. Și astăzi îmi amintesc cum, în odaia plină de fum de țigară, scriam până către dimineață o carte ce nu o dorisem, parcă împins

de la spate. Apoi, mai mulți ani stătu ascunsă în cartoane, nici măcar dactilografiată, până când trebuise să înlocuiesc la o editură un manuscris ce nu se mai publica și mă hotărâi să o prezint pe aceasta. Câteva săptămâni, la Mănaștirea Ciolanu, am rescris totul cu atitudinea intelectuală de atunci și țin minte cămăcar vreo câteva zeci de pagini aveam senzația că se scriau de la sine. Și, totuși, nici acum nu se întâmplă nimic. Aproape doi ani încercăram, eu și Mihai Dascal, „redactorul de carte” răbdător și priceput, să o facem „să apară” dar parcă se împotriva ceva și, în cele din urmă, nu apărui. Trecu, apoi, un deceniu și jumătate când totul rămase parcă înțepenit. Dar, deodată, la începutul acestei ierni îngrozitoare, ce nu se mai încheie, m-am hotărât că a venit vremea să o public. De atunci și până acum, eu înțelesei că toate trebuie făcute când trebuie și definitiv, iar Mihai Dascal, ce acceptase – cu emoție – să figureze ca „redactorul onorific”, se prăpădi pe neașteptate într-un mod dramatic. Abia acum, de fapt, cartea este încheiată, cu tot ce o compune și îi dă tâlc; căci dacă toate acestea nu s-ar fi petrecut întocmai, aceste reflexii în oglinda n-ar mai fi fost și nici deslușirea ei ce scriu acum, în aceste fraze. Privesc acum înapoi în timp, straduindu-mă să înțeleg misterul facerii unei

cărți și soarta altora posibile, ce nu există. Scriind acele șire, am făcut să nu fie un eseu despre Labiș ce arăta strălucit și care, cu probabilitate, s-ar fi încheiat mai repede și chiar și cu o emoție înaltă, ce merita. Însă nu căpătă chip atunci, și probabil că nu se va intruchipa niciodată, rămânând o ipoteză, pe care, de o voi publica vreodată, se va înfățișa fragmentat și intermitent, ca o cantată.

Nici eseu despre Pius Servien nu s-a definitivat atunci deși, aproape încheiat în 1976, nu trebuia decât „revăzut și adăugit” iar astăzi e atât de îndepărtat încât, părându-mi spus de o străină gură, nu-l mai recunosc. Un roman, „Pinnacle”, ce am scris ca dintr-o suflare, timp de o lună, în 1977, pe malul Lacului Snagov, ar fi putut să-și lepede frazele nefolositoare și, „lucrându-l” după principiul bijutierului, aș fi putut să-i scot la lumină irizațiile ce se întrevăd încă și azi, acolo, în adânc.

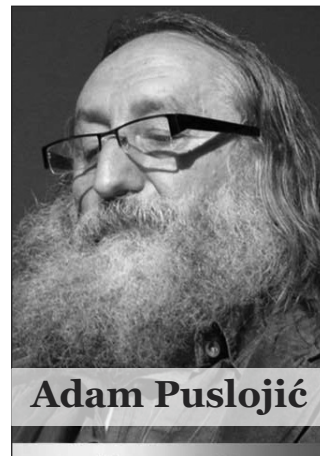
În locul lor apărui altceva, un „altceva” care, început într-un fel, își găsi târziu, scriind în pragul toamnei în cerdacul unei mănăstiri, obiectivul, înțelesul și cuvântul potrivit. Din nenumăratele încheieri posibile într-o clipă dată, abia una se făcu materie trăgându-și sensuri înfășurate din fire ce se descurcă astfel încât să se adune, ca să existe ca un corp.

Va urma

Adam Puslojić:

„Avem șansa să devenim nemuritori!” (2)

Adam Puslojić

Adrian Munteanu

Adam PUSLOJIC: Despre cine? Cum? Asta e ceva inevitabil. Emoția și talentul sunt fundamentul cuvintelor. O provocare, o invocare a cuvântului, a sunetului, a picturii. Pentru că emoția, talentul, pur și simplu, înseamnă o viață mai vie ca oricând.

Adrian MUNTEANU: De ce întrebam, pentru că mi se pare că se scrie tot mai mult cerebral, mai întâi cu mintea și mai târziu, sau poate de loc, cu sufletul.

AP: Bine dar și cerebral e inevitabil, pentru că noi simțim cu inima, dar gândim cu creierul. La Nichita există un vers memorabil: „Vai de capul creierului meu!”. Acum am să vă povestesc ceva: sunt bucuros că nu mi-a dedicat poemul în care se află acest vers, intitulat „Autobiografie la Belgrad”, dar m-a făcut eroul din poem. Adică eu exist acolo prin tipătul lui: „Aaaadaaameee!” Există scris așa, cu mai multe vocale. Mai mult decât atât, am auzit, când eram la nunta finului lui Nichita, Alexandru Condeescu, cu doamna Ofelia, cum Nichita, când a ieșit din hotelul care era pe țărmul Dunării, a spus acel vers, a strigat la mine: „Aaaadaaameee!”. Când s-a înapoiat în sală, a cerut orchestrei: „Vă rog acum să-mi cântați trei sârbe!” Numai două zile după acest tipăt al lui, el, săracul, a plecat spre ceruri.

AM: Aș vrea să ne întoarcem la propriul destin poetic. Este „Asimetria durerii” un final de efort

liric, un corolar sau o stație de pe traseu?

AP: Aș alege a doua posibilitate. Este o stație în pustiu, cum a intitulat un volum al lui Iosif Brotski, pe care am avut onoarea să-l cunosc mult înainte de premiul Nobel, și chiar în Sant Petersburg, când era un poet necunoscut chiar și în Rusia nu numai în lume. Stațiile lui în pustiu el le-a trăit. Nu numai că a fost în lagăr o perioadă, dar el a înțeles că, de fapt, omul mereu trece printr-o stație în putiu, pentru că cosmosul e pustiu dacă nu-l trăim cumsecade, dacă nu-l trăim senzational, dacă nu-l trăim potrivit, liniștit, luminos. „Asimetria Durerii” este o provocare spre cititor ca să dorească să găsească Simetria Bucuriei, Simetria Surâsului.

Ar mai fi o replica la aceasta, un răspuns ipotetic dintr-un poem de-al meu la o așa-zisă problemă: „... Noi suntem o țară slavă și nebună/ în care nu există nici leac de moarte,/ dar găsim alesul fir de mătrăgună,/ când bem apa vie din cămile sparte./ La gloria lumii... iar am întârziat/ și n-am fost de față la scena cu lauri,/ atunci când se cânta, am plecat la sat/ cu Sfântul Gheorghe... căutam balaure! Sub aerul înalt pe bunul meu pământ,/ cu voi reuniți - în luminosul Cult -/ pornim iarăși spre al nostru cânt/ despre Lâna de aur, adorată de mult!/ Nu eu sunt acela: alesul vostru mut,/ ci guralivul om din

lutul frământat-/ nămolul verde-lui din umbra unui scut/ și raza soarelui din sânge strecurat”.

AM: Remarcabilă viziune, vitalitate, energie interioară. Eugen Simion spunea undeva că scrii despre starea fără de stare a poeziei care în sudul Dunării nu obosește niciodată. Ai auzit că undeva ar exista și cuvântul odihnă?

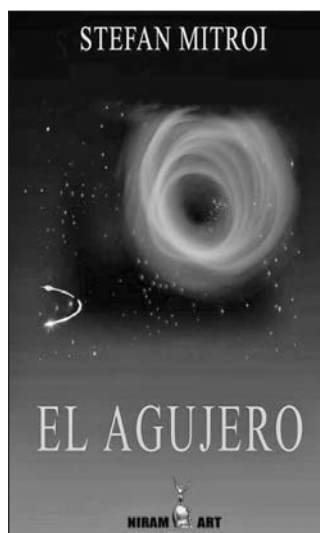
AP: Cel mai miraculos titlu al unui volum de poeme al lui Cezar Baltag este „Odihnă în țipăt”. Auzi, domnule, odihnă în țipăt! Pentru că la ce intuiesc că se referă? Atunci când omul țipă, când aerul din el se transformă în lacrimi și din el iese tristețea lui, din el iese tipătul lui, atunci noi ne odihnim în liniștea dezgolirii de durere.

AM: Cred că ai descoperit prin poezie rețeta tinereții fără bătrânețe și a fericirii pe deasupra. Ea pare să fie o lumină, este vocația prieteniei și a generozității, dincolo de generații, grupări și ideologii. Topește toată încrâncenarea și revolta. Dar ce pune în loc?

AP: Adevărul. Pentru că adevărul este Christos, adevărul este echilibrul în cosmos și viața. Numai când suntem în viață noi avem o șansă, chiar o șansă ca dar, să devenim nemuritori.

AM: Să ne regăsim în această stare de nemurire și să rămânem prieteni!

AP: La revedere bunul nostru Adriane, Hadrianus! Și vreau să te laud. Ți-am citit sonetele tale cu multă bucurie. Tu lustruiești ceea ce noi, unii, facem aspru în viață.

Dan Caragea

În toamna anului 2004, am făcut o călătorie, cu autocarul, de la Lisabona la Santiago de Compostela. Am obiceiul ca, ori de câte ori călătoresc, să-mi iau cu mine o carte pentru a rezista monotoniei, orelor moarte și insomniilor hoteliere. Am ales atunci GAURA. APA VIE, APA MOARTA, al doilea roman al lui Ștefan Mitroi, și care apăruse la București în urmă cu câteva luni. Mărturisesc că nu mi se întâmplă des ca, atunci când încep o lectură, să nu mai pot lăsa cartea din mână până nu ajung la capăt. Este confirmarea supremă, pentru mine, fără a-mi purta gândurile prin alambicate retorte analitice, că acea carte este o carte bună. Seducția a dăinuit mult timp și m-am pomenit traducând-o în portugheză, fără să-mi vârnasul în verdictele criticii. Și iată că acum, în anul 2011, GAURA apare și pe piața literară spaniolă, la Editura Niram Art din Ma-

Lumea de sub morminte a lui Ștefan Mitroi

drid, în traducerea domnului Fabianni Belomuski. Nu știu să vă explic, în chip satisfăcător, de ce unele cărți încep, prin voințe umane conjugate, să călătorească.

Am pomenit în paragraful anterior de mai multe ori cuvântul călătorie, și acest fapt nu este deloc întâmplător. Un foarte inteligent om de litere român, Marian Popa, a spus cândva că formula epicului s-ar reduce la „cineva care vine sau la cineva care pleacă”. Astfel, arhitema narațiunii din totdeauna a fost călătoria. Romanul lui Ștefan Mitroi nu dezmente această lapidară exprimare.

GAURA este, înainte de toate, romanul unei călătorii ad inferos, în căutarea lumii de dincolo, zisă ireală sau fantastică, dar, despre acest adevăr, Ștefan Mitroi are „ingenua” înțelepciune de a se îndoi. Lumile sale sunt deopotrivă reale, căci imaginarul romanțierului se țese din memoriile colectivității natale, din visele și basmele pe care și le plăsmuiește pentru copilul din el, din jocul manie-

rist al „lumii pe dos”, din meșteșuguri poetice și din scenete dramatice răscroite din eternul teatru al vieții. Mitroi scrie într-un fel sincretic, urzind abil epicul, liricul și dramaticul. Aceasta particularitate a scriiturii sale românești m-a făcut să-l iau tot mai serios în seamă în acești ultimi ani.

GAURA (un cuvânt „adânc”, care ne vine din substratul traco-iliric) este, deopotrivă, și romanul unui călător care își împlinește destinul. Anghel Preducel, fântânarul, pleacă dintr-un sat din sudul românesc în lumea de dedesubt, hălăduind, după spusele autorului, vreo douăzeci și cinci de ani pe acolo. Indigenței vieții materiale cotidiene de la țară, i se opune apetența oamenilor pentru filozofare, pentru iscodirea adevărilor existențiale. Iată de ce, cred eu, la Ștefan Mitroi, maniera clasică de a trata ruralul nu este nici pitorească, nici realistă, nici magică. Țăranul său este un om pur și simplu aidoma tuturor pământenilor, dar care viețuiește într-un spațiu mental al memo-

Dan Caragea

rii colective în care sacralul, în sensul lui Eliade, încă nu a căzut în profan.

În GAURA, narațiunea se sprijină pe un triunghi discursiv: profețiile Tămâitei, care vorbește de soartă și de blestem în chip aproape antic, povestea țigăncii Caterina și scrisorile lui Anghel protagonistul.

Ca în orice mare călătorie transgresivă, important nu este dobândirea tainei ultime, ci drumul inițiat în abisurile ființei eroului — un visător, un nebun, un damnat. Nu știm prea bine ce este și nici nu e musai să știm, căci povestea unui om nu este cu adevărat exemplară decât dacă își păstrează nede-zvăluit misterul.

Astfel, cartea lui Ștefan Mitroi se întregeste cu o alta, speculară, în sufletul nostru eratic, carte despre care nu știm decât că începe să se „scrie” din clipa în care, extaziați, revoltați sau buimăciți, am terminat ultimul rând și închidem coperta acestui foarte ingenios roman.

Victor Sterom

Fulguratii

de Victor Sterom

**Andreea Stoian, Spre stele
Editura Univers Științific,
București, 2006, prezentare
de prof. Dr. Tudor Opreș**

„La al treilea volum de versuri Andreea Stoian se apropie de o maturitate lirică, de o mare varietate a temelor, o prospețime, ingenuitate și știință a împerecherii artistice a cuvintelor care surprind și vestesc nașterea unei poete autentice” (Tudor Opreș)

Autoarea volumului - Spre stele - cultivă deocamdată stilul dialecticii conjuncturale. „Tu mergi mai departe.../Eu rămân!/Tu te strecoari printre firisoarele/De nisip ale clepsidrei.../Eu sunt nisipul!/Tu zbori plutind/Pe-o dâră de cer.../Eu aprez

norii!/Tu cerni lacrimi.../Eu mă cern în stropi de ploaie/Tu taci propovăduind iubirea, speranța.../Eu vorbesc si mint” (pag. 18) sau: „Soarele îmi face semn dintr-o rază./Eu îi răspund c-un cuvânt./Îmi șoptește din lumină/Că mă place./Eu îi zâmbesc/Dintr-un vers./Îmi dă zbor,/O învăluire ciudată/De foc./Eu îl refuz politicos/Cu-o metaforă” (pag. 45)

Aflăm că Andreea Stoian abia a trecut de 15 ani. Nimic anormal până aici. Nu mă miră fiindcă s-au mai văzut cazuri de poeți (poete) precoci. Neobișnuită este calitatea poemelor din acest volum: excepțională.

Chiar dacă am mai scris despre această autoare, la lectura cărții - editată în condiții grafice de excepție - Spre stele - am avut sentimentul că mi se joacă o farsă, așa de nepotrivită mi se părea vârsta adolescentină cu maturitatea lirică, gândirea metaforică și chiar decizia expresiei poetice, denotând un simț lingvistic neverosimil.

„Steaua aceea roșie din mine/Și-a atins acum/Punctul de culminație/Măine se va stinge.../Va fi doar dovada/Unui alt gând mesianici/Steaua aceasta roșie din mine/A fost o entitate abstractă/Până ce s-a contopit/Cu mine și cu timpul/Steaua

aceasta roșie din mine/Se stinge dureros...” (pag. 21)

Așa se face că Andreea Stoian „decupează” fragmente de realități intime parcă din tainice alte poeme - încă - nescrise, imaginare, punând mare preț pe sensibilitate, dorind să întemeieze - în poeziile ei - miracole noi, cum și o viață mai proaspătă a cuvintelor. Intenția de sorginte meditativ-romantică o onorează. Să-i urmărim traseul liric cu atenție în continuare, având toate datele să devină o voce distinctă în poezia noastră și de ce nu - a lumii contemporane.

„Trăiesc într-o realitate ciobită/Încă de când soarele s-a șters/și luna și-a pierdut sclipirea./Totul nu e decât o oglindă/ciobită și ea.../Într-o reflecție/Îmi văd Iisus-ul/Plângând cu lacrimi de sânge./Încercând să ating/ciobul mă zgârie.../Mă răstignește!” (Realitate ciobită)

Regina iertării

Ce lin s-a făcut urcușul cărării,
Pe margine flori vestesc întronarea,
O doină la nai va face strigarea,
Deschide-se-vor hotarele zării.

O șoaptă aud, alung întrebarea,
Vin îngeri cântând, e clipa visării,
Aleasă voi fi Regina Iertării
Castelul e-n veci, mi-așteaptă intrarea.

Mi-am prins la ureche cireșe de mai,
În plete crâmpiei din soarele verii,
Din toamnă cules-am întregul alai.

Alerg să mă prind de frâiele serii,
Dar cântecul mierlei îmi spune: Mai stai!
Momentu-i sublim: “în floare dau merii”!

Iarăși

Și iarăși vii c-un braț de lemne ude,
Le pui în stivă peste spuza care
Aprinde doar din pură întâmplare
O flacăra în pâlpâiri zălude.

Când vatra pomosteală nu mai are
Și jarul dispărea-va nu știu unde...
Scânteia dragostei nu mai răspunde -
Chemată-i de nisipuri mișcătoare.

Și dacă soarele vrea să se-arate,
Iar evantai de raze te-asaltează,
Păstrează-un braț din lemnele uscate

Și lasă timpul care nu trădează,
Să pomostească vatra-n nestemate.
Astfel “jarul iubirii” se păstrează.

Poeme de
**Ioana
Stuparu**

Octavian Lupu

Îmi plac zilele în care vremea este ploioasă, când stropii de apă veniți din înaltul cerului îți izbesc fața cu putere în timp ce mergi pe stradă, de multe ori grăbit, în căutarea unui adăpost. În astfel de ocazii trăiesc o senzație de primordialitate, un fel de întoarcere către începuturile ființei mele și ale întregului univers. Este ca și cum m-aș contopi într-o esență unică cu tot ce există, iar gândurile mi s-ar uni cu materia într-o țesătură tainică, dar plină de lumină. De fapt, imaginea ploii și a norilor încărcăți de apă, plutind într-un văzduh întunecat, a fost des folosită în cinematografie pentru a sublinia o anumită nuanță de mister ce învăluie expunerea unei anumite povestiri dramatizate. Iar alteori, forța ploii este combinată cu motivul teluric al apelor învolburate ce tind să iasă din matcă sau al valurilor mării, ce izbesc cu putere țărnușul. Rezultatul este de fiecare dată garantat, mai ales dacă se adaugă și o coloană sonoră corespunzătoare. De asemenea, îmi place să ascult ploaia, să disting acele sunete pline de to-

Drumul regăsirii speranței, renașterii și al unui nou început

nalități nebănuite generate de picăturile de apă ce ating pământul. Aș sta ore întregi numai pentru a privi și auzi spectacolul naturii într-o astfel de ocazie, să mă minuneze de frumusețea mării creației ce mă înconjoară. În astfel de clipe simt cum toate întrebările lăuntrice se topesc în armonia sunetelor ce rezultă din unirea cerului cu pământul în gestul dăruirii fragmentelor de apă ca picuri de ploaie. În astfel de momente îmi doresc să transcend realitatea, să mă unesc cu eternitatea existenței, să depășesc orizontul imediat și limitat a ce zăresc în jurul meu. Uneori, când eram adolescent, îmi plăcea să stau noaptea în fața ferestrei deschise și să simt adierea plină de umezeală a ploii lovindu-mă peste față asemenea unei pânze realizate dintr-o textură fină. Privirea mi se adâncea în albastrul dens al cerului întunecat de prezența norilor. Cu cât era furtuna mai mare, cu atât trăiam o bucurie extatică tot mai mare închipuindu-mi că mă aflu pe puntea unei corăbii în mijlocul oceanului. Frigul pătrunzător al nopții mă înfiora de fiecare dată în chip respingător și atrăgător deopotrivă. Dacă te-ai născut și ai crescut la

munte, cu siguranță că ai trăit ceva similar pe vremea când erai copil sau tânăr. Îmi mai aduc aminte de furtunile vijelioase ce făceau să se clatine și chiar să se rupă copacii falnici. Într-o anumită împrejurare, am stat singur într-o noapte când eram mic și am simțit cum casa în care locuiam se clătina din temelii în răsunetul tunetelor ploii dezlănțuite. În astfel de momente de teamă, dar și de venerare a puterii naturii, am început să am tot mai clar simțământul transcendentului, al existenței lui Dumnezeu, depășind impresiile cotidianului ateu și al educației nihilist comuniste. Ploaia, furtuna, fulgerele și tunetele aveau o capacitate de a predica mai elocventă decât a celui mai strălucit vorbitor. Era o putere a exprimării ce decurgea nu din mulțimea informațiilor transmise, ci din elementaritatea simțăminte comunicate prin sunete și imagini, ce se imprimau definitiv în memoria clipei. La acea dată nu citeam Biblia și nu eram influențat de vreo ideologie religioasă. Din acest punct de vedere, ateismul mi-a făcut un bine nesperat, prin faptul că impresiile mele despre Dumnezeu s-au format în

mod natural prin contactul direct cu o realitate în genere capricioasă și lipsită de sentimente. Teama o experimentam prin nesiguranța generată în perioadelor obișnuite ale vieții prin dispoziția schimbătoare a oamenilor de care sub o formă sau alta depindeam. Dar atunci când izbucnea furtuna, îmi trecea orice fel de temere și aveam ocazia să văd cum curajoșii zilei dădeau bir cu fugiții în fața dezlănțuirii naturii. Tot orgoliul lor și toată înfumurarea dispăreau într-o clipă. Pentru mine furtuna și stihia aveau ceva eliberator și purificator. În alte ocazii, când eram elev în diferite internate militare, dezlănțuirea naturii îmi aducea satisfacția de a vedea pe cei ce ne asupreau comportându-se bezmetic, asemenea unor copii, mai ales când primejdia era iminentă. Simțeam că în furia naturii găseam un aliat de neînvins, și astfel în spatele chipului ei am început să intuiesc un Chip inteligent, dobândind în cele din urmă conștiința despre prezența Marelui Autor. Abia după aceea am avut ocazia, la o vârstă matură, să citesc Biblia, recunoscând imediat amprenta Marelui Autor sub forma Creatorului cerului și al pământului. Atunci cele două s-au unit zămislind în mine dorința de a trăi, suferi și muri pentru El.

De fapt, în fiecare picătură de ploaie și în fie-

**Continuare în
pagina 23**

Lucian Gruia

Theodor Damian

Recentul volum de versuri al poetului și preotului Theodor Damian – SEMNUL ISAR (Ed. Călăuza v.b., 2011) reprezintă reflexiile autorului pe un pat de spital din München, după o operație dificilă, aflându-se la granița dintre viață și moarte. Convalescența a fost așezat câteva zile în fața porții lumilor, a privit dincolo, s-a speriat (fără să se îngrozească), după care Dumnezeu l-a întors cu fața către viață. De atunci omului Theodor Damian i s-au acutizat simțurile și radiografiind realitatea cu ochii minții, i s-au arătat esențele. Poezia sa a devenit reflexivă, psaltică, sapiențială, smerită și iubitoare: „ce taină este aceasta / numai cel care trece prin moarte va ști / prin pustia morții / patruzeci de ani / sau o viață / trebuie să mori ca să trăiești / moartea ca dar / altfel trăiești după moartea / de-o clipă / sau de mai multe / devenit foc și jar / atunci scrii adevărata / poezie / ca să știi de unde vii / și unde te duci / în rest totul e orbecăială / palavre, palavre.”

Revenind la viață, lumea i-a apărut nouă, minunantă, curată ca după Geneză: „arborii și apa, cerul și lumina / sunt noi și proaspete / ca după facerea lumii”. Renașterea sa nu a fost numai fizică ci și spirituală: „Trebuie să-mi rescriu poemele / s-ar putea să le scriu invers /

Păstorul de oameni și de cuvinte

de la moarte la naștere „

Privind din camera de spital râul Isar, poetul trăiește sacerdotal revelațiile acvatice: Apa reprezintă o abluțiune, un botez cosmic: „Isarul trece prin rânile mele / și mi le spală / ca Iordanul păcatele / cele multe și grele”. Dar apa curgătoare îi fură chipul curat și poeziile și le poartă prin lume, deversându-le departe în ocean, adică în veșnicie: „Isarul curge / ce alinare că murind / lăsăm ceva în urmă / un copil, o apă, o stea”. Steaua lui Theodor Damian este păstoria oamenilor și a cuvintelor: „Ți s-a dat un sens / asta-i esențialul / scrie poezie și taci”.

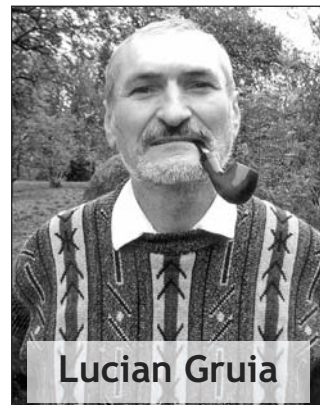
Ce ne transmite Theodor Damian după această experiență zguduitoare. Că viața este cel mai minunat dar pe care ni l-a dăruit Dumnezeu și că lumea este frumoasă! El ne-a dat un rost pe lume, să fim virtuosi și să ne împlinim spiritual. Scopul care i s-a dat poetului-preot Theodor Damian este să păstorească oameni și cuvinte. Autorul mai crede că poezia adevărată este de sorginte divină și inspirația trebuie primită cu smerenie: „Isihia, Isihia / din tine se naște / cu adevărat poezia / trebuie să arzi

mult / pe rugul tăcerii / să duci cărbune încins / apoi să te așezi credincios / în cuvânt / și să știi să aștepti / ți se va trimite glas subțire / de vânt / ca să trăiești / fără vânt cărbunele moare / când vine glasul / trebuie să nu dormi / ci să-ți scoți smerit sandalele / din picioare / abia atunci ești gata s-ascuți / abia atunci vei face / ce ți se spune / așa se scrie poemul / când fiecare cuvânt / a devenit rugăciune.”

Cartea este dedicată soției sale, Claudia, dar din conținutul ei deducem că și personalului spitalului münchenez care l-a îngrijit cu devoțiune. Theodor Damian ne spune că atunci când omul face fapte bune, își relevă parta sa îngerească. De aceea medicii și asistentele îi păreau niște îngeri albaștrii, ale căror halate simbolizau cerul senin.

Poemul fluviu SEMNUL ISAR este divizat în 86 de poezii. Stilul limpede poartă o structură subiacentă de baladă. Rimele puține apar atunci când accentuează o sentință memorabilă: „Isihia, Isihia / ce frumos ne pândește în cuvânt / poezia”; nu știi nimic / dacă nu știi / iubirea de frați”.

Într-adevăr iubirea creștină constituie lian-

Lucian Gruia

mul poeziilor lui Theodor Damian. Pentru el verbul a fi este sinonim cu verbul a iubi. Conjugând verbul a fi poetul ne spune că la persoana întâia singular, eu sunt poate fi rostit numai de Dumnezeu pentru că el a creat lumea. Omul poate folosi acest verb numai la persoana a doua (tu ești), fiindcă el aparține lumii create și aceasta este. Și lumea este iubirea lui Dumnezeu, iar poezia (creația umană) este iubirea omului către semenii: „Cuvântul meu creează / aduce întru ființă / de aceea el vede este-le / și se recunoaște / autocontemplare și iubire / te iubesc pentru că ești / sau ești / pentru că te iubesc.” (Ești – din volumul EXERCITII DE ÎNVIETE, Ed. Universală, București, 2009)

Volumul SEMNUL LUI ISAR apare în ediție bilingvă, traducerea în limba engleză, precum și postfața, datorându-se poetei Muguraș Maria Petrescu. Prefața volumului este semnată de Vasile Andru care consideră această cartea drept cea mai împlinită din cele scrise până în prezent de Theodor Damian.

Al. Florin Țene

Autor de proză scurtă, monografii și cărți de publicistică, Iulian Patca ne face o surpriză plăcută. Este prezent în librării cu un volum de poeme de dragoste, intitulat simptomat „Să vi și mâine”, apărut în condiții grafice deosebite, la Editura MEGA, 2011, având coperta semnată de autor după o idee de Mircea Faria și ilustrații de Mircea Bonda.

În acest volum poetul se lasă bătut de un freamăt elegiac de cea mai aleasă speță. Poemele sale desfășoară superbe proiecții ale reveriei, în care fragmentele de realitate stau alături de dorinți și reprezentări imaginare. Observația și disertația fuzionează în discursul

Iulian Patca

„Să vi și mâine”

clasic, dar și proteic, amintirea trecutului persistă în nevindecarea sentimentelor de iubire, asaltând prezentul imaginației: „Iubito, n vremea care vine, / îți spun cu tonul cel mai grav, / rămân nevindecat de tine / și-mi place să rămân bolnav”. (Rămân nevindecat de tine).

Privirea este un pre-text pentru rememorare: propulsează închipuirea înspre spațiul trăirilor de altă dată, probabil și himeric, stăpânit abil, prin exerciții de persuasiune.

Poemele, formate din catrene, majoritatea scrise în stil clasic, deconspiră predilecția poetului pentru prozodie incantatorie, având o voluptate irepresibilă a rostirii și o dicție impecabilă ce împing unele poeme către discursul muzical în care par a se fi strâns incitante ritmuri: „Treci printre linii în tăcere, / n-auzi nici șuierul de tren, / auzi doar șoapta mângâiere, / chemarea

mea ca un refren”. (Baladă de dragoste).

Clasicismul prosodic al versurilor e însă mai degrabă o formă de îmblânzire a convulsiilor lăuntrice, un act de întoarcere în timp: „Îți aduci aminte frigul frig / când intra în cuibul tău de sân? / Parcă mă aud și acum că strig: / strânge-te în brațul meu de fân!” (Îți aduci aminte?).

Expresia barocă ascunde în spatele virtuozității o percepție a dorințelor. În această atmosferă de rememorare se deconspiră fiorul, misterul, aerul bucolic, experiențele și trăirile metaforice, sunt doar câteva din trăsăturile acestei poezii care stilizează extincția clipelor trecut, o adulează și o îmblânzește.

Contemplarea stingerii trecutului, readus în prezent, a expirării clipelor când te-am dus în cârca unui gând “ Iulian Patca traduce în imagini puternice sentimente și

trăiri puternice.

Excepționala capacitate de a da carnație obesiilor, de a le închide în versuri rafinate și eclatante se consumă în exerciții de virtuzitate. Poeziile scrise în vers liber și alb subzistă prin idee, dar mai ales prin metaforă.

Totul pare evanescent în “Să vi și mâine”, realul fiind mai degrabă un catalizator al memoriei: „Cu simplitatea lumii mele / să creștem aripi către soare / și peste dincolo de stele / să duci tot dorul ce mă doare”. (Dorință de zi cu zi). Eul poetului este frisonat, mai întotdeauna, de acel dor ce se manifestă precum Fata Morgana, ochiul observă și trăiește acea “spumă a lucrurilor”, cum ar spune Valery, care se așterne peste tot ca o perdea vapoasă, dar care lasă să se întrevadă carnația imaginarului, de a întemeia o lume prin rememorare.

Acest volum ne descoperă în Iulian Patca un poet liric, ale cărui poeme sunt fluxul propriei conștiințe și având o mare acuratețe.

Târziu de vară...

Cuvintele ce mi-au rămas, puține,
Nici ele nu mai au în gânduri loc,
Legat de lut doar umbra mă mai ține
În clipa ta, cea fără de noroc...

Odată o să uiți de toate cele
Ca de-o lumină care nici n-a fost,
Dacă mai treci prin versurile mele
Unul măcar învață-l pe de rost.

Porunca asta ultima să-mi fie,
Tu lasă-mă tristeții să mă-nchin,
Acum e toamnă, strugurii în vie
Cât de curând se vor întoarce-n vin.

Poeme de

Nicolae Nicoară Horia

Cuvintele ce mi-au rămas, puține,
Se mistuie ca aurul în foc,
Tot mai târziu o să auzi de mine,
Tot mai departe și tot mai deloc...

Nu vă mai scriu...

Cu prietenie,
celor ce nu au timp de-ajuns
pentru nimicuri...

Nu vă mai scriu,

mi-e timpul îndeajuns,
voi nu aveți
pentru târziu răspuns,
voi nu aveți răspuns
pentru devreme,
v-am risipit răbdarea
în poeme.
Sunt om și eu, din gânduri,
nu din lemn,
mi-a fost cuvântul
totdeauna demn,
v-am spus mereu
și martorul e viu-
nu vă mai scriu,
nu vă mai scriu...

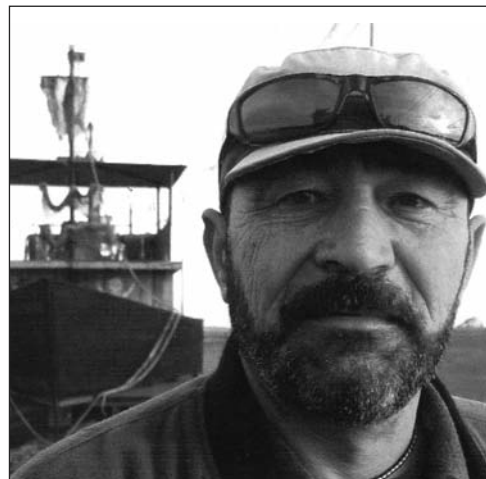
„Vânzătorul de vise”

Al. Florin Țene

Prin talent și hărnicie (numai în opt ani) poetul Gavril Moisa a ajuns să-și publice a 12-a carte, intitulată simptomatic „Vânzătorul de vise”, bilingv, român-englez, (traducerea Mariana Zavati Gardner), Editura Grinta, Cluj-Napoca, 2010, volum ce completează galera sa de cărți de poezie, epigrame și fabulă. Romantic fără romantism, neliniștit fără scepticism, Gavril Moisa prin acest volum de poezie ne provoacă o stare histrionică, de complicitate, sugerând la tot pasul subînțeleșuri adânci, insinuând mereu o altă față a adevărului. Cartea este structurată în două cicluri „Dialog interior” și „Vânzătorul de vise” a căror tematică despre starea eului, într-un moment anume, se completează și interferează precum imaginea în două oglinzi paralele: „Pe sub lumina/ Stelei tale,/ trec zilnic/ Cu o lumânare” (Mamei), sau „Moartea se zbenguie/ Pe valuri,/ O față morgana/ Răsfățată/ Și-mi face semn/ Râzând,/ Că mă așteaptă!” (Zbor de toamnă). O muzicalitate interioară degajă poemele. Ca poet ce-și exprimă sentimentele, dedublat, uneori în profet, el cultivă, așadar, cu bună știință, ambiguitatea discursului, vorbind adică în două stiluri diferite; unul sentimental și afectat, celălalt subtil, aluziv și instigator. Gestul are uneori o funcție alegorică, precum această poezie cu valoare aforistică: „În liniștea candeliei stinse/ Din vechiul altar,/ Tu, în rugă divină/ O muritoare, cu har.” (Gând pentru somn). Poetul, parcă, se teme să-și exprime sentimentele direct, detașându-se de cuvinte, însă îl deconspiră metafora. Dacă în primul ciclu unele

poezii se prezintă ca un clic-clac al unui aparat de fotografiat care surprinde clipa, amintindu-ne uneori de haiku, poemele din cel de-al doilea ciclu se elaborează pe măsură ce se scrie, sunt mai elaborate, cu un caracter ambivalent, de trăire, spectacol și premoniție. Sentimental și detașat, politicos și rece, seducător și visător, poetul e, în ciuda comportamentului duplicitar, și o conștiință adevărată care-și pune cu seriozitate problema existenței noastre. Capacitatea de a da naștere obsesiilor, de a le închide în versuri rafinate și eclatante se consumă însă, nu o dată în exerciții de virtuozitate și se consună cu ideea: „De caii care mor cuminiți,/ Uitați de cer, trădați de sfinți.” (Insomnii). Poetul stă deoparte și parcă privește la clipa trăirilor, lucid cum acestea se strecoară, parcă fără voia lui, în propriile lui cuvinte. De aici provine, probabil, o anumită distanțare față de „jocul acesta”, cum spune poetul. Nu lipsesc din acest volum nici versurile eliberate de canonul tradițional (fără abandonarea viziunii dinainte), cu secvențe copleșitoare, terifiante: „dar te-am ucis/ Din joacă într-o seară,/ Crezând că-mi fac viața/ Mai ușoară.” (Naivitate) Gavril Moisa pare indiferent la spiritual timpului, continuând să-și sondeze interioritatea cu o tenacitate dureroasă, trăgând poezia înspre experiența intimă. În „Vânzătorul de vise” poetul își pune în „palma” metaforei, spre dăruire, întreaga sa sensibilitate de creator de univers.

Traducerea în limba engleză, făcută de poeta Mariana Zavati Gardner, profesoară în Anglia, este făcută profesionist și se mulează ca o mănășă din piele de căprioară pe visele lui Gavril Moisa. Coperta de Vladimir Negoitșă, după un detaliu din lucrarea „Vânzătorul de vise” de Ștefan Câlția încheie fericit cercul „Visătorului de vise”.

Scrisoare de la țărmure de mare

Florin Vârlan Nemțu

Te coboară din munte pe coastă,
Apăsat fie-ți pasul și rar
Spre Mangalia, soră duioasă
De târziu și molatic Fanar!

Pe „ poteci măturate de-un înger”
Călărind bidivii fără frâu,
Vino, dar, praf de stele și fulger,
Către spații de rugă și desfrâu!

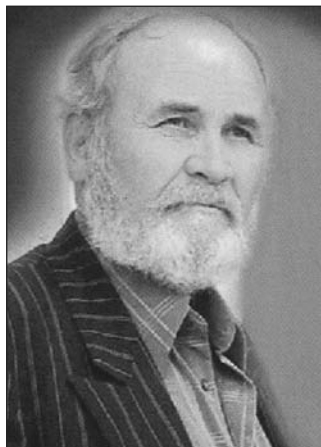
Te aștept lângă marea albastră
Când e lupul „ subțire la gușe”
Să privim prin ferestre de gheață
Valul alb cum se zbate-n cătușe.

Și când zorii vor bate în geamuri
Lângă țărmurul mării albastre,
Cu ochi leneș cătând spre limanuri
Să fumăm, tacticos, praf de astre,

Iar când valul de stâncă se va sparge
Scânteind peste cerul senin
Aștepta-vom din norduri catarge
Care nu știu de ce nu mai vin.

Căci e iarnă, prietene, iarnă,
Pretutindeni în lume dezastre,
Și-așteptăm-bieți lunatici-să cearnă
Vechi ninsori peste visele noastre.

Camaradului meu
de vise și zbor,
Ion Iancu Vale

Mihai Antonescu

Numele poetului: Gheorghe Neagu. Titlul volumului de versuri ajuns la mine prin bunăvoința altui confrate, poetul Baki Ymeri, dar cu , consimțământul autorului , CRÂNGUL CU VEDENII. Ecouri despre poetul Gheorghe Neagu îmi mai tulburaseră ochiul și mirările, unele pro., altele contra, cum îi stă bine nodului în papură, că de aia a fost el inventat. Urma, să mă conving pe propria-mi răspundere. Și m-am convins, citind CRÂNGUL CU VEDENII în manuscris. La rugămintea autorului, aș fi putut umbla pe ici pe acolo, forțând chiar o selecție din materialul la îndemână. Nu am făcut-o , din două motive: primul, nu mă erijez niciodată în

Un gând bun, despre o carte tot așa

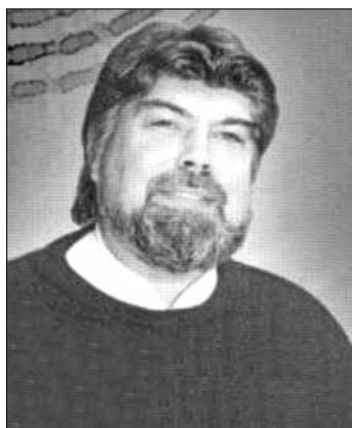
N.R.: Ar fi putut fi prefața cărții „Crângul cu vedenii” de Gheorghe Neagu.

„ultimă instanță” la apariția cărților altcuiva, oricât de bine intenționat aș fi. Doi, poemele prezintă o arie mult mai largă, în expresie, cât și în idei, că ar fi necesitat să împart totul în mai multe subcapitole, subtitluri, oricum, ceea ce , iar nu este treaba mea. Aleg așadar nota ce-mi pare a fi definitorie, dominantă a textului, și spun: o poezie a ne-marginelor, legănând pe sonuri și tonalități știute ori ba, sufletul poetului. Unul drumet, trecând prin fierbintele lacrimii ori prin conturul pasului rămas în carnea drumului tuturor, cu un sac plin cu frumuseți numai bun de oferit într-o odihnă lecturii celui ce-și leagă clipa în amurgul unui septembrie agoni-

zant.

Poetul întocmește crânguri în lacrima imaginărilor , populându-le cu vedenii pe măsura închipuirii ori a realității altfel transfigurate . La el, femeia se întrupează din nesomn, jumătate iluzie, jumătate izbândă. Poetul își află sprijin ori alea în perechea demon – înger, în înflorirea sau întomnările ei , cu aceeași blândă înțelegere a celui ce-și măsoară curgerea prin oglinda inevitabilei vremuri: „Mă uit așa, la trupul tău,/ Cu ochii aburiți de soare,/ Ca un ciclop ursuz și rău/ Orbit de-o fulgerare./ Și mă-nfior de cât zăresc/ În trupul tău de-a pururi împărțit,/ Între a fi ce-ți dăruiesc,/ Și a iubi ce mi-am dorit./ ...”

(din poemul, ” Lujer frânt”). Gheorghe Neagu mai pariază în acest volum, pe sinceritatea trăirii, chiar dacă una împletită cu iluzia cum spuneam, așternute într-un limbaj ușor incantatoriu, amintind de legănările cumva minulesciene în poemele lui de început, precum și pe o convertire aproape neobservată a clasicului la modern, prin aerul sănătos, bacovian, pânănspre Rilke, bunăoară: „ Mai port încă în pleoape/ ploile nopților albe și reci./ Te sărut,/ te simt iar aproape:/ Te las să pleci./ Pe geamul meu/ rămân buchete de flori/ ofranda celei plecate/ Alungată de lumina/din zori.” („Flori”). La Gheorghe Neagu, ploile au mireasma stelei fără vină căzută în iarba crângului cu vedenii. Zăpezile, întârzie pe creștetul primăverii, spre a-i înmulți parfumul și nerăbdarea, iar versul, dintr-o pornire a dorului spre sine însuși izvorăște, într-o frumusețe, și, cum vedem, valoare. Nu știu alții cum le-ar voi, dar eu, citind aceste poeme, mă îngândur de-o mirabilă lumină ce le tot sporește. AVE!

La Hanul Ancuței

Ilie Micolov

La Hanul Ancuței curg liniști de fum
Și-n poartă bătrână povară
Țărâna-ngenunche bolnavă de drum
Pe urme uitate de cară.

Se năruie-n aer năluci de răcori
Și vinu' adoarme-n pahare
Că uită să cânte o lună-n viori
De dor și de dragoste mare.

Păiangăni de spaimă țeș fir de târziu
Și ziuă în geam nu mai este
De când crâșmărița cu păr cânepiu
S-a dus să se facă poveste.

**Luminița
Cristina
Petcu**

Alte sfere

**Aurel Avram
Stănescu**

Când citești poezia Luminiței Cristina Petcu, simți cum pătrunzi în alte sfere și ești nevoit să te adaptezi noului stil, că altfel te faci de râs, simți numai discret seriozitatea și plăcerea de spune și altcuiva din frumusețile spiritului sau realizările minunate ale omului, ori cazii în extaz în fața naturii atotstăpânitoare; înșiruirea acestor bogății rafinate o face fără prețiozitate, calm, chiar modest până te obișnuiești cu această stare.

Luminița Cristina Petcu face parte din acea categorie de oameni care suportă cu stoicism, loviturile vieții, vicisitudinile întâmplătoare, generatoare de nenorociri care se abat asupra oricui strânge din dinți și pleacă mai departe. Indiferent de necazuri, ea nu plânge ci regretă tăcut într-un soi de revoltă... acel curaj creator ce poate aduce, fără doar și poate, fericire demiurgului. Cu toate că supărările întemeiate lasă urme adânci, sensibilita-

tea și fragilitatea poetei se arată din plin și-n alte realizări extrașcolare... cum ar fi, de pildă, baletul, acuarela, fotografia...

Am vorbit la telefon, odată, pentru o problemă personală spinosă sau mai bine zis de viață și moarte, pentru mine, îmi sugera un critic; ascultam o voce plăcută...dar i-a dat de gol, profesiunea, prin fermitatea în exprimare și, deodată, am simțit cum se deschide, arătându-și fără să vrea emoțiile, săritoare în nerăbdarea de a rezolva cazul, având certitudinea și mulțumirea faptului împlinit.

„Himerele de Pharos”, încă de la primele cuvinte, te prind în joc și curios, continui să avansezi la altă poezie, nu cauți rime, ci doar idei, care te apasă și-ți lasă un gust de parfum ce nu poți să-l identifici. Indiferent de subiect, iubire, sclipiri de inteligență, strigătul singurătății noastre, te prinde, ca într-un dans neștiut încă din debutul cărții înregistrând liniștea, imensa liniște a scriitoarei, cu

decoruri fracționate și colorate de vis.

Decorațiunile ulterioare, surprind, aruncând de valma sculpturi, picturi, lucrări de artă în piatră, metal sau în marmură, inteligențe, judecăți din alte epoci universal valabile, o iubire statornică pentru eternitate, ca o admiratoare veritabilă a frumosului și înțelepciunii. Poeta curează cu blândețe biciul pustiului, în care ne zbatem, abătându-ne atenția asupra durerilor morale... aș vrea să-ndrepti ceva când e prea târziu...

Fiecare poezie e un exemplu, încărcat de artă, și lesne desprinzi sentimente care dor sau care bucură prin extrapolare cu ale ființei iubite... o fericire tandră, în iarba înclinată de gânduri prin atingeri de jar cu marginea absențelor. Într-o poezie publicată pe-un site spune... traforai amintiri, la capătul privirii intram în primăvară... Fenomenal de frumos și de plastic! Ageră, își astupă gura cu țărâna destinului și zâmbetele de împrumut plutesc peste schelete ermetice în jurul căutării de sine dar își dă seama că motorul universului, iubirea, e atotbiruitoare. Gândurile, ascunse în insomnii nepermise de care-și aduce aminte tot mai rar, însoțite de toamna ce-o frământă, sunt singurele martore ale dragostei și așa pironită ca liliicii pe uși de oțel. Dând dovadă de iscusință, poeta, trece ușor

la întrebări majore... cel mai mult te doare când ai sentimentul că te urăște cineva...stai legat de simțuri și concepte mai ales în dimineți de iarnă cu uși glisante... către un el îndepărtat.

Simți cum transferă sentimentele, dar rămâne stabilă, realist, în bunuri imparțiale și imparietale respingând violența, ca o prelungă respirație a personajelor principale, ea și el, în care trădările nu există, adeseori, când ar fi mai ușor, explicații; nu sunt invocate scuze, fatidica nebuloasă despărțire, trăiește realist, și nici nu merită pomenită. Aș putea continua numai cu citate dar are rost? Nu pot să nu copiez, însă, în final... tu nu vezi cum iau forma gândurilor tale fiindcă idealul începe acolo unde sfârșește indiferența... restrângând puterea autoarei de inducție cerebrală și de ce nu, o filtrare filozofică depășind expresionismul și atacând postmodernismul din poezie, dând dovadă de maturitate tematică. Autoarea are în vizor extinderea planului conștiinței, prin multiplicarea experiențelor avansate, deblocând resursele creatoare ca fiind unica și chiar submersa cale unificatoare de armonizare cu sine și cu Universul.

Poemele Luminiței Cristina Petcu nu sunt pur filozofice, nu fac filozofie ci o aplică minunat... prin dogme de bun simț la propria experiență, fără ►

Radu Beligan

In ciuda diferentei de varsta dintre noi, Victor Eftimiu mi-a acordat prietenia lui, mai ales dupa ce am jucat rolul vagabondului din "Omul care a vazut moartea". Faceam deseori vacantele impreuna la mare si ne pierdeam in lungi discutii peripatetice, el in plina faconda, eu fermecat de eruditia lui in multe domenii. Eftimiu, care se nascuse in Bobostita din Epirul albanez si n-a stiut, pana la sapte ani, nici o boaba romaneasca, era pasionat sa descopere originea unor cuvinte si detinea secretul multor etimologii neasteptate. De pilda, imi spunea el, cuvantul sandulie, cu care oltenii numesc covorasul de langa pat, vine de la frantuzescul „descente du lit”... Cine si-ar fi inchipuit ca atat de neaosul mujdei vine tot din franceza: mousse d'ail (adica spuma de usturoi)? Cuvantul misto, revendicat de tigani, deriva, dupa Eftimiu, de la sintagma nemteasca

► **Alte sfere** tragism dar și fără ambițioasă ipocrizie. Eu cred, că am fi mulțumiți cu o fărâmă de iubire sau de glumă, fiindcă lumea mai râde și avem nevoie de râs ca de o victorie inutilă asupra nimicului și pot spune, eu sunt nimic! Cu toate acestea, trebuie să-i amintesc Luminiței Cristina Petcu că într-adevăr lirica, e o

idilică și permanentă poezie! Poezia ei place pentru că este sinceră! Din punct de vedere tehnic întâlnim de toate... metafore, epitețe, comparații și alte figuri de stil... toate trebuie așezate într-un bagaj de mână, să-l ai la îndemână oricând. Pe o asemenea persoană nu poți să te superi, ci doar s-o ascuți și să faci cum dorește ea!

Motto pentru un volum
de memorii:

„Nu vorbi niciodată despre tine. Scribe!”

"mit stock", adica "cu baston", ceea ce in-seamna cineva de conditie buna. Un tip cu baston e un tip misto! Tot din germana ne vine si cuvantul smecher. Boierii olteni care aveau podgorii, imi explica Eftimiu, au angajat specialisti in degustarea vinurilor. In germana, schmecken inseamna a avea gust, a fi bun la gust. Omul care facea operatia era un smeker, adica un specialist pe care nu-l puteai pacali cu un vin prost. De aici, prin extensiune, un individ istet, imposibil de tras pe sfoara. Odata, la Constanta, ne-am oprit in fata unei vitrine in care erau expuse vreo douazeci de busturi in miniatura ale lui Ovidiu, exilatul de la Tomis.

Niste orori din ghips, trase in serie. Peste gramada de busturi kitsch, un anunt scris cu litere mari preciza: „OVIZI, 6 lei”. Imi amintesc explozia de ras pe care ne-a starnit-o acest plural stupefiant si, de aici, consideratiile de ordin lingvistic. In fond, negustorul facuse o analogie: GUVID-GUVIZI, OVID-OVIZI... Cu totul neasteptata este originea altor doua cuvinte a caror etimologie o descoperise Eftimiu. E vorba de patachina si joben. Dictionarul ne spune ca patachina e planta numita in latineste Rubia tinctorum, dar nu ne arata ca tot patachina se spune si unei femei de moravuri usoare. Care e radacina acestei patachine? In Bucuresti, exista pe vremuri un vestit mezelar pe nume Patac. Fratele acestuia a fost cel dintai care a deschis in Romania un "santan" pe bulevardul Elisabeta, importand de la Viena niste fete vesele care circulau seara pe bulevard in fata institutiei", ca sa atraga clientela. Acestea erau "fetele lui Patac", adica patachinele... In ce priveste cuvantul joben, multa lume se intreaba de ce acest soi de palarie e des-

Radu Beligan

emnata in toate limbile cu cuvinte care indica forma ei (in franceza haut-de-forme, in engleza top hat, in germana zylinder, in italiana cilindro, limba romana fiind singura in care numele inaltei palarii are cu totul alta denumire, afara de aceea populara de "tilindru". Explicatia este simpla: cel ce a introdus in Bucuresti prestigiosul acoperamant era un negustor francez care avea magazinul pe Calea Victoriei si se numea Jobin. Tot Eftimiu mi-a revelat ca, in limba engleza, animalele comestibile au doua nume, un nume cand sunt moarte si un alt nume cand sunt vii. Boul se cheama OX cand e pe patru picioare. Si cand e taiat se cheama beef. Vitelul viu se cheama calf, mort se cheama veal. Porcului i se pune pig cand e viu si pork cand e mort. Oaia este sheep cand traieste, si, cand moare, devine mutton. De ce? Fiindca in Anglia, incepand cu secolul al XIII-lea, paznicii de turme au fost intotdeauna nemti: OX, sheep, calf, pig. In vreme ce bucatarii au fost totdeauna francezi: veau-veal; porc-pork; mouton - mutton; boeuf-beef!

Vlad CUBREACOV prezintă:

Anatolie Tihai, un misionar basarabean în Japonia (2)

Anatolie Tihai

Publicat în numărul 21, din 1874, al revistei „Missioner” (Misionarul) de la Moscova.
Traducere din rusă de Vlad Cubreacov.

Originea chinezească a japonezilor este contestată nu doar de scriitorii străini, ci chiar și de japonezi. Nici în istoria acestui popor, nici în limba lui, nici în firea lui nu pot fi găsite urme ale unei asemenea strânse înrudiri. Faptul devine evident de prima oară: este de ajuns să-i măsoari pe japonez și pe chinez din privire și să bagi seamă la trăsăturile și însușirile unuia și ale celuilalt. Dintre toate neamurile asiatico-mongole, japonezii trebuie considerați, pe bună dreptate, ca fiind în cea mai mare măsură înrudiți cu coreenii, atât după aspectul lor exterior, cât și după unele trăsături sufletești și, cum se spune, și după limbă. Pe când între limbile japoneză și chineză nu există nici o asemănare de ordin fonetic sau gramatical. Este însă adevărat că odată cu preluarea de către japonezi a scrisului de la chinezi, în limba celor dintâi au pătruns o mulțime de cuvinte chinezești, dar asta, desigur, nu demonstrează nimic, exact cum, pornind de la îm-

prumutarea de către limba rusă a multor cuvinte romanice, nu putem susține că limba rusă ar aparține familiei lingvistice romanice. La înfățișare japonezii sunt de statură mică, au o pilozitate abundentă, ca și europenii. Chinezii însă sunt de statură ceva mai înaltă, iar cât despre pilozitate aceasta poate fi observată doar în gâta lungă lăsată pe spate, pe când la barbă și mustață sunt cam spâni. Dacă este ceva care să trădeze tipul mongol al japonezilor, aceasta este tăietura oblică, destul de des întâlnită, a ochilor. După însușirile lor morale japonezii se deosebesc și mai mult de chinezi. Aceștia (chinezii) au un dar extraordinar al speculației, au un simț pragmatic dus până la superlativ în ceea ce privește negustoria și sunt ageri în îndeplinirea oricărei cerințe legate de necesitățile vieții, remarcându-se prin arta culinară, de aceea servitorii chinezi sunt cei mai vioi și mai stăruitori. În schimb, dincolo de domeniul acesta strict

pragmatic, veți absolut străin și de neînțeles pentru un chinez cu toate valorile și exigențele dumneavoastră morale.

Alte necesități, superioare, chiar și în privința unor lucruri simple în înțelegerea noastră cum ar fi tendința de promovare a propriului neam pe o treaptă mai înaltă, de ieșire din închistare și de atingere a nivelului la care au ajuns străinii – precum preluarea din străinătate a realizărilor din domeniul tehnic, cunoașterea organizării statale și sociale de pe alte meleaguri civilizate etc. – chinezul nu le înțelege, după cum nu înțelege în genere nimic din ceea ce nu-i pare a avea vreun avantaj material direct și evident. Desigur, spunând asta, nu ne referim la oamenii de stat chinezi, ci la celelalte pături ale populare.

Chinezul acceptă din străinătate mijloacele perfecționate din domeniul căilor de comunicație și cel tehnic și se servește de ele doar în măsura în care acestea i

se aduc de-a gata. Probabil că va trebui să mai treacă mult timp până locuitorii „Cerescului Imperiu” se vor convinge de faptul că pentru propriul lor folos, pentru autoperfecționarea lor, trebuie ca ei înșiși să însușească acestea, să-și creeze toate acestea la ei acasă, unde să lucreze independent. Cu totul altceva observăm la japonezi. Au trecut abia 14 ani din momentul semnării tratatelor comerciale dintre Japonia și statele europene (avem în vedere tratatul din anul 1858) și în prezent guvernul nipon dispune de o flotă proprie, construită, e drept, sub îndrumarea inginerilor francezi, dar care astăzi este condusă exclusiv de comandanți japonezi, care constituie amiralitatea. Guvernul dispune de un doc în care japonezii înșiși construiesc nave comerciale și militare. Japonezii au căi ferate, telegraf, conduse exclusiv de japonezi, ei au comunicații poștale, toate refăcute recent după model european. Viața socială și cea privată se refac, de asemenea, depășind deprinderile lor care nu se potrivesc cu cele de peste hotare. În aceste cazuri imitația ajunge uneori la ridicol, dar cui nu i s-a întâmplat așa ceva când a luat cunoștință și a împrumutat ceea ce este străin? Întotdeauna însă o imitare reușită îl prezintă, bineînțeles, dintr-o latură mai bună pe cel care imită decât pe cel care este indife-

► rent față de tot și de toate, cum este în cazul chinezilor.

Ceea ce este important aici este că aceste tendințe și încercări de autotransformare și de însușire nu vin prin ordin de sus, ci din propriul instinct național dăruit cu capacitatea de preluare. Dă-le japonezilor un exemplu și ei deja se vor trudi să-l imite. Am fost de curând martorii unui caz frapant care caracterizează exact Japonia și China. Cele două țări au fost invitate, alături de alte popoare din Orient, să-și prezinte producțiile la expoziția internațională de la Viena. Japonezii au adunat imediat și cu destul de multă tragere de inimă cele mai bune producții ale lor, expedindu-le cu o corvetă austriacă delegată special în acest scop. Pe când chinezii nu puteau fi nicidecum convinși să facă același lucru. Astfel,

anchilozarea chinezilor este de poveste și în Orient. Japonezii însă nu li se poate reproșa așa ceva, ci, mai degrabă, ei se fac vinovați pentru graba lor prea mare de a îmbrățișa, adesea fără discernământ, orice este străin. În condițiile unei receptivități ieșite din comun și ale lipsei capacității de a analiza critic toate lucrurile noi care te inundă, această calitate, bună în fond, poate ajunge a fi cauza preluării de către japonezi, din civilizația noastră, și a multor lucruri absolut inutile. Acesta este însă un rău inevitabil nu doar pentru japonezi. Nu am putea, de altfel, spune că între japonezi și chinezi nu ar exista mule lucruri comune pe plan religios și pe cel al tradițiilor și, în general, în tot ceea ce dintâi au preluat de la cei din urmă odată cu scrierea. Pe lângă asta, nici învecinarea nu putea să nu aibă influență asupra unui popor atât de re-

ceptiv. Japonezii nu au avut alți învățători, de aceea ei le mulțumesc chinezilor pentru ceea ce au învățat de la aceștia. Ca urmare a relațiilor destul de vechi dintre cei doi vecini aceștia întrețin și acum legături destul de prietenești soldate, după cum aflăm din ziare, cu recent anunțatul tratat dintre ei, tratat care, prin unul din paragrafele sale, amintește o alianță militară de apărare. Aceasta este mai degrabă dovada faptului că pe plan politic japonezii au mai o mai mare încredere în China decât în țările occidentale. Evident, asemenea tangențe nu vorbesc în favoarea provenienței chineze a japonezilor, constituind mai degrabă o urmare a condițiilor istorice rezultate dintr-o vecinătate geografică. În pofita acestor semne absolut negative însă, chestiunea originii poporului japonez nu va fi tranșată, probabil, foarte curând.

Istoria Japoniei nu este alcătuită nici pe departe, mai mult chiar – ea nu le este cunoscută europenilor nici măcar în felul în care o au japonezii însuși. O mulțime de studii privind toate laturile vieții acestui popor așteaptă să fie elaborate de oamenii de știință europeni, care vor trebui, vreodată, să aducă lumină asupra negurii ei. Unele trăsături încă destul de puțin scoase în evidență și nestudiate par a arăta o cu mult mai strânsă înruderire a japonezilor cu coreenii, cu locuitorii insulelor Kurile și cei ai unor insule din bazinul Oceanului Pacific. O cunoaștere temeinică a limbii japoneze, mai cu seamă în formele ei vechi și, altminteri, curățate de elementele chinezești, i-ar putea oferi unui filolog cheia poate cea mai potrivită pentru limpezirea chestiunii pe care am prezentat-o aici.

Drumul regăsirii...

Continuare din pagina 15

care strop de rouă se ascundea un mesaj pentru mine, o dorință de comunicare cu ceea ce nu se putea vedea în mod direct, însă totuși Există. De aceea, când am venit în București în acei ani când chipul sau era desfigurat de buldozerele ce îi ștergeau identitatea și trecutul, am reușit să îmi mențin conștiința prezenței Marelui Autor privind la elementaritatea lucrurilor, mai precis la picăturile de ploaie, la firele de praf și la albastrul de neșters al cerului îmbrăcat de fiecare dată altfel în mantia norilor, dar mai ales a nopții. Iar mesajul era

același ca atunci când îndrăgostit de imaginea de neșters a munților admiram profunzimea bolții pline de stele și simțeam marama fină a ploii mângâindu-mi fața.

Și chiar acum, când prizonier sunt prin forța împrejurărilor în acest mare oraș, pot distinge încă natura vorbindu-mi prin ploaie, prin firele de praf și prin cerul înstelat, amintindu-mi de fiecare dată că nu sunt decât un simplu călător pe pământ aflat pe drumul care duce în veșnicie la Marele Autor al tuturor lucrurilor. Chiar dacă mi-aș retrăi de mii de ori această viață, cred că mesajul ploii din cer mi-ar aduce aminte de fie-

care dată același lucru despre existența Marelui Autor. Iar în aceste clipe ce atârnă greu sub fațada unei false modernități, amintirea chipului Creatorului veșnic pe fața naturii nu face altceva decât să îmi dea de fiecare dată speranța regăsirii, renașterii și a unui nou început.

„Un val cheamă un alt val, la vuetul căderii apelor Tale; toate talarile și valurile Tale trec peste mine. Ziua, Domnul îmi dădea îndurarea Lui, iar noaptea, cântam laudele Lui și înălțam o rugăciune Dumnezeului vieții mele. Pentru ce te mâhnești, suflete, și gemi înăuntrul meu? Nădăjduiește în Dumnezeu, căci iarăși Îl voi lăuda; El este mântuirea mea și Dumnezeul meu.”

ATITUDINI ▶ ▶ ▶ Despre limbaj

Pasivitate înseamnă complicitate (1)

Manea Nicolae Dan

Pentru a ne transmite intentiile sau gandurile, pentru a comunica intre noi, folosim limbajul. El poate fi vizual: prin semne scrise, prin imagine sau prin gesturi; auditiv: atunci cand vorbim, ascultam muzica sau pur si simplu fosnetul padurii, olfactiv, tactil, si desigur putem continua. Felul in care ne exprimam prin orice fel de limbaj are o stransa legatura cu felul nostru de a fi si cu modul nostru de a gandi. Un bun orator are o minte agera si ordonata, un pictor este tacut fiindca ne vorbeste intr-un alt fel, un muzician renumit poate compune chiar daca e surd iar un balbait este dezordonat si nu se poate concentra la nimic. Considerand cladirile, dar si localitatile pe care ele le compun, ca rod al gandirii unor oameni, putem considera si arhitectura ca fiind, la randul ei, un anumit fel de limbaj. Frumusetea si armonia proportiilor unei constructii reflecta o anumita cultura, stare de spirit si de echilibru a arhitectului dar si a epocii in care a creat. Modul de a gandi si de a actiona al unui grup de oameni sau a unei societati s-a reflectat mereu in limbajul folosit, inclusiv in arhitectura. O societate profund democratica a creat spatii publice ample (agora, teatrul), larg deschise cum este Acropola

Atenei dominata de minunatul Parthenon, simboluri ale echilibrului, luciditatii, prieteniei, modestiei si al aspiratiei spre perfectiune. Un alt fel de societate, bazata pe cuceriri razboinice si pe inrobirea oamenilor, a construit cetati de necucerit cotate pe inaltimi de unde domina imprejurimile (asa cum o fac si ocupantii lor) dar si orase izolate, inconjurate cu ziduri inalte iar o dictatura a produs constructii colosale, copleșitor de mari si de inutile, in care doar aspectul opulent si nu continutul sunt menite sa transmita mesaje privitorului. Ca si limbajul, arhitectura a suferit in diferite perioade de timp influentele civilizatiilor vecine, ale popoarelor razboinice ale culturilor cuceritorilor sau invadatorilor. Constatam ca si in zilele noastre, aceste influente asupra limbajului (arhitecturii) sunt prezente sub diferite forme: Ni s-a spus multa vreme, cu insistenta, folosind mereu aceleasi putine cuvinte ca toti suntem egali, deci toti suntem la fel. Personalitatea si exceptia au fost excluse si inlocuite cu mediocritatea. Ce a insemnat asta in arhitectura: tipizarea, prefabricarea, repetare (care tot un fel de balbaiala este), mai exact cartierele de blocuri. Toate apartamentele sunt la fel, toate blocurile sunt la fel, toate cartierele sunt la fel asa cum si noi trebuie sa fim la fel.

Balcoanele, ferestrele, acoperisurile, strazile toate se repeta obsesiv si sunt rareori diferite, asa cum la fel se repeta si frazele pe care le auzim, fraze compuse dintr-un numar limitat de aceleasi cuvinte. Apartamentul si blocul in care locuim sunt deci lipsite de persona-

litate asa cum ar trebui sa ajungem si noi. Spatiile comune (scari, holuri) sau cele publice (piete, parcuri) sunt reduse la minim pentru a limita posibilitatea ca oamenii sa se intalneasca, sa discute unul cu altul, sa se cunoasca. Tot la bloc, cheltuielile se impart, grijile se impart, terenul aferent se imparte si in final se imparte si responsabilitatea in bucati atat de mici, incat in cele din urma dispare, asa cum si sentimentul de apartenenta se restrange strict la proprietatea personala (adica se opreste la usa apartamentului, mai exact la fata ei interioara) excluzand dreptul legitim de proprietate (grija, responsabilitatea) asupra intregului bloc, asupra intregului cartier si asupra intregului oras. In imaginea pe care v-o prezint stau alaturi un bloc si o locuinta traditionala. In ambele cladiri locuiesc oameni. Prima intrebare pe care ne-o punem este ce cauta aceste cladiri una langa alta. Apare apoi evident faptul ca blocul, adica constructia mai noua, este cea care deranjeaza vechea casa. Observati pe urma diferenta de marime, diferenta de grija pentru detalii si pentru frumos, diferenta de prestanta si de personalitate, diferenta de conceptie si de mentalitate si trageți dumneavoastra in locul meu cuvenitele concluzii.

Gabriela Petcu

„Omul încă este la fel cum a fost. Este încă brutal, violent, agresiv, avid, competitiv. Și... a construit o societate după aceste trăsături” (Krisnamurti)

Mai întâi a fost Femeia, eterna iubire, apoi Ispita... De data aceasta, Marian Malciu vine răscolitor de dur, declanșând un film social real pe care puțini autori de romane au îndrăzneala să-l evoce. Își asumă riscul și este prezent la scene de o intensitate maximă, cu rezonanță dramatică și revoltătoare, dar știe să aducă în toată această fărădelege socială frânturi de bucurie, firave raze de soare.

Cu multă măiestrie, autorul ne poartă într-o lume pustie și sfâșiată unde plăcerea și dorința sunt principalele elemente careucid iubirea și respectul de sine. Sunt distruse identități prin violul fizic, dar și prin cel psihic. Folosind cu ușurință tehnicile narative și monologul interior, îndeamnă personajele spre introspecție pentru a reda stări zguduitoare, neliști și indignare în fața unui destin nemilos.

Când un copil suferă, părinții mor în fiecare clipă câte un pic; tot de-atâtea ori, Dumnezeu le dă puterea să lupte cu toate relele pământului. Mama și tatăl Iulianei, o adolescentă frumoasă, elevă de liceu, au trăit momente de disperare atunci când fata lor s-a pierdut în drumul său de la liceu spre casă. Răpită de un individ cu antece-

Chemarea destinului un roman socio-psihologic cu final dramatic

dente, Iuliana este bătută, violată, umilită și sechestrată cu intenția de a fi oferită ca desfătare trupească și altor bărbați lipsiți de scrupule. Părinții fetei se lovesc în căutarea dreptății de polițiști corupți, incompetenți, de un sistem juridic cu grave abateri de la lege. Va fi reținut și judecat un alt bărbat în locul vinovatului.

Nepăsarea celor care reprezintă legea, este combătută uneori de personaje pozitive care pun suflet în a găsi pe adevăratul făptaș al violului și agresiunii fizice. Comisarul Olaru, este unul dintre cei de la care aflăm direct, erorile ce se petrec în rezolvarea acestui caz: „Are fapta, are autorul, cere instanței reținerea, îl declară pe Breazu învinuit și demarează cercetarea penală! Foarte simplu pare la prima privire... Oare chiar nu înțelege că unele chestiuni nu se potrivesc absolut deloc?”.

După ce Iuliana recunoaște că cel declarat vinovat nu este făptașul, din nou se instalează incertitudinea. Apare următoarea victimă în persoana iubitei celui condamnat pe nedrept, cea care a crezut în nevinovăție și a angajat un avocat pentru apărare. Istoria se repetă. Femeia este răpită și dusă în același loc unde cu ceva timp

în urmă, Iuliana a suportat durere și umilință. Bestia umană recurge la violență, folosește un vocabular vulgar și băutura ca mijloc de stimulare a pornirilor imorale. De data aceasta, destinul alege. Femeia hotărăște să se salveze cu orice risc și reușește să declanșeze judecata nescrisă. Cele din urmă clipe ale bărbatului i-au fost împovărate de „spovedania” unui om care, protejându-l din motive de nimeni bătute, numai de el știute, i-a schimbat firul vieții începând cu moștenirea genetică, implantată prin procesul creației săvârșit în păcat: „Nu muri, băiatule. Eu... eu am greșit, băiatule. Că eu... eu am obligat-o pe mă-ta... Ea nare vină, să știi... Demult... am amenințat-o că-l bag pe Vasile... că-l bag în pușcărie și... și am prins-o în grajd... la iesle... M-a pedepsit Dumnezeu, băiatule... Da, băiatule... eu sunt tatăl tău. Să mă ierți, băiatule... dacă poți!”.

Vinovatul se stinge la fel de sălbatic pe cât i-a fost dat să trăiască: „Capul i-a căzut cu bărbia pe capota mașinii pe care i zăceau mâinile întinse ca într-o ultimă îmbrățișare... Sângele i se scurgea încet din trupul zobit și, odată cu el, i se scurgea și viața în zăpada ce nu

Marian Malciu

reușea să înghete bine și nici să spele urmele ultimei halte din calea destinului...”. Judecata a fost dreaptă? Poate că da... Dar nu omul legii a fost cel care a hotărât, ci destinul... acea lege nescrisă a cerului... o dreptate dură, o pedeapsă definitivă. Cazul a fost închis.

Marian Malciu cunoaște bine sistemul juridic românesc și, din acest motiv, cu multă ușurință aduce în cuprinsul romanului personaje din rândul polițiștilor, procurorilor, judecătorilor și avocaților. În toată această agresivitate umană, autorul strecoară momente de viață plăcute, bucurii sufletești intense, clipe de tandrețe, iubiri împărtășite. Cu o cochetărie ștrengărească, se furișează în viața liceenilor și ne face cunoscută frumusețea, dar și curățenia sufletească și trupească a tinerilor.

Romanul are valoare socială și psihologică. Tehnica autorului aducând procedee de o mare finețe în conceperea actelor din această scriere, dă cititorului prilejul de a

**Continuare în
pagina 30**

Credo

Iată, se naște ziua,
încăpătoare numai de sine.
O singură sabie
în teaca de la șoldul soarelui,
născându-se, urlând războinic
și roșu,
dinspre abisul orizontal.
Pentru că doar atâta putere
ni s-a dat spre înțelegere.
Doar așa putem fi,
încăpători în ziua
ce tocmai se naște
spălând durerea lumii,
încă ne jupuită de lumină.
Deci cred.

Credo

Mira, está naciendo el día
llena solo de sí misma.
Tan solo una espada
en la vaina de la cintura del sol,
naciendo, gritando guerrero
y rojo,
desde el abismo horizontal.
Porque tan solo este poder
Se nos dió para entender.
Solo así podemos ser,
ajustados en el día
recien nacida
lavando el dolor del mundo,
aún sin haberle sido arrancada la
luz.
Así que creo.

Poate înflorire

Stăteam drept în lumina soarelui,
între cer și pământ
și mă simțeam,
semănând cu irisul unui ochi,
mult inflammat de lumină.
În clipa aceea am hotărât
că nu mă pot speria adâncurile
pentru că le-am străbătut,
ca o rădăcină
crescând spre lumina vederii.
Știu doar
că fiecare dintre noi
suntem un cuvânt,
în palma destinului.
Și surâsul se scurge,

Poeme de Marius Gîrniță (Spania)

irecuperabil, căzut
în trecerea timpului.
Poate că vom erupe
târziu și superb,
într-un soi de înflorire
peste pieptul de roci sedimentare

Puede florecer

Estaba recto in la luz del sol,
entre el cielo y la tierra
y me sentía,
Al igual que el iris de un ojo
inflamado por la luz.
En ese mismo instante decidí
que no me pueden asustar las pro-
fundidades
porque las crucé,
como una raíz
creciendo hacia la luz de la vista.
Tan solo sé
que cada uno de nosotros
somos una palabra,
en la palma del destino.
Y la sonrisa fluye,
irrecuperable, caída
en el paso del tiempo.
Quizás irrumpir
tarde y maravillo
en una especie de floración
sobre el pecho de rocas sedimen-
tarias
de la tierra.

Frontieră spre abis

Miraculos, văd cum se schimbă
lumea mea,
cu fiecare mirare
în colivia timpului
ce trece.
Cu umărul
trag frânghiile vechilor corăbii
și doar ancorele

mai brăzdează fundul mării.
Și parcă zvon de aripi crește
și o foame ne mai știută
devorează cerul și pământul
cu toate ale lor.

Alt mister,
din care răsare,
nefiresc de încet, înserarea
purtată pe brațe
de țărnițele fragile
dintre lumi.

Frontera hacia el abismo

Milagrosamente, veo cómo cam-
bia
mi mundo,
con cada maravilla
en la jaula del tiempo
que pasa.
Con el hombro
tiro las cuerdas de los antiguos
barcos
y sólo las anclas
siguen rayando el fondo del mar.
Y parece que rumores de alas cre-
cen
y un hambre desconocido
devora el cielo y la tierra
con todo lo que tienen.
Otro misterio,
del que amanece,
anormalmente lento, el anochecer
llevado en brazos
por las frágiles orillas
del mundo.

Octavian Mihalcea

Unul dintre idealurile perene ale existenței ca eternă căutare este exprimat de problematica sacralității iubirii. Lumina Dardaniei, culegerea poetică a lui Baki Ymeri, reliefează caracterul apolinic propriu ritualului amoros, într-un copleșitor ambient ce predispune la meditație. Este urmărită împlinirea, desăvârșirea prin actul adorator. Esențialele teritorii livești sunt omniprezente în cadrul acestor sensibile desfășurări lirice: „Înainte de toate/ Ședeam între cărți,/ Într-un punct prin excelență/ Al așteptării și-al dragostei.” (De la prima vedere). Ideea fundamentării prin iubire e nobila cauză, dulcea povară de urmat. Pe drumul încercărilor sufletești sunt presărate semne, pentru aflarea unui sens, pentru găsirea „liniei inimii”.

Baki Ymeri ne provoacă la un slalom printre primejdiile sufletului îndrăgostit. Sentimentele au fluiditate, în tradiția mersului implacabil al celor pământești: „Străzile/ Își deschid însetatele guri/ Pentru a înghiți/ Vietile noastre/ În vreme ce agra fa păru-lui tău/ Rămâne ca decorație uitată/ Pe pernă.” (Agra fa). Estetica pasiunii își arată, uneori, latura obscură: „Cum să nu-mi placă mirosul amar/ Al acestui amoral trandafir?!” (Alergând după frumusețe). Și totuși, este nerefuzabilă implicarea totală în vâl-

În zodia inimii

Laurențiu Ulici, Vasile Andru
Baki Ymeri, Nicolae Băciut

toarea jocurilor venesiene, cu toate inerentele umbre ce pot macula visurile: „Eleganța se șterge la ochi/ Cu o batistă de aur - / Razele ei/ Sunt chiar acest zâmbet/ Care ne îndepărtează/ De adevăr.” (Eleganța). Autentice interiorizări întregesc atmosfera din jurul „florii însângerate”.

Aceste poeme de dragoste sunt rezultanta unor aprige „conspirații angelice”. Trecutul, prezentul și viitorul dau naștere unei alternări a fondului cu forma, ardere peste ardere. Vraja femeii ideale presupune însoțirea braț la braț cu perspectiva separării, spectru amenințător. Din negura istoriei, puternice viziuni generează neprețuite tablouri atașante: „Suntem frați/ Încă din antice vremuri:/ Mereu atacați,/ Mereu înșelați,/ Mereu jefuiți și răniți/ Mamele noastre-ntocmesc/ Zi de

zi un dicționar traco-tragic/ Cu ierburi de leac,/ În vreme ce eu/ Cu mine însumi vorbesc/ Despre democrația miresmelor/ Și cetăți scufundate.” (Ars Poetica). Există tentația evadării din timp, într-o lumină paradisiacă. Extazul panteist ne va integra în ecuația fericirii. Poetul își asumă pericolul trădării, risc ce merită înfruntat atunci când privilegiezi în mod absolut iubirea. Creatorul nu poate fi recunoscut decât după stigmatul amorului. În Lumina Dardaniei, vocile ancestrale rostesc adevăruri ce vor dăinui perpetuu. E o zonă esențială inalterabilă: „Focul aprins/ Acum trei mii de ani,/ Încă nu s-a stins -/ Îmi spune el/ cu un glas ce răsare/ Precum un murmur/ Din oarbe adâncuri.” (Mentorul meu).

Cu toții purtăm ascuns un înger ce așteaptă să-și desfacă aripile. Baki Ymeri ne reamin-

tește nebuluit de complexe similitudini dintre români și albanezi, profesii de credință căreia i se dedică ardent: „Acestea-s cuvinte/ Sau aripi fără pasărea lor/ Licurici care-n română/ Și-n albaneză/ Izbucnesc strălucind/ Din mușuroaiele stelelor.” (Dicționar comun). Sunt invocate tradițiile comune albano-române, sfinte daruri pogorâte asupra celor două popoare. Ajungând la problematica, de foarte multe ori tragică, a balcanismului, culori tari zugrăvesc teroarea istoriei: „Vrajă și spaimă!/ Pragul casei e frânt/ Saatele ard,/ Câmpiile pier,/ În vreme ce noi/ Urcăm eliberați/ Pe colinele morții.” (Lumina Dardaniei). Lacrimile au funcție unificatoare, punte între sensibilități similare. Presentimentul paradisiac rămâne aproape.

Baki Ymeri crede în Dumnezeu, în dragostea autentică, apreciază noblețea bărbăției, respectul față de părinți, simplitatea fidelității. Rugăciunea curată alină multe din suferințele pământești: „Doamne,/ Cât de aproape de mine tu ești/ Și cât de departe/ Noi suntem de tine!/ Gloria Tibi, Domine!/ Dă-mi, Doamne, credință/ Și puterea iubirii/ Care mângâie!” (Gloria Tibi, Domine!). Versurile lui Baki Ymeri pot fi asimilate unor ofrande pe altarul iubirii, avându-și izvorul în cele mai profunde straturi ale ființei, fruste și persuasive.

Dan Predescu

Pe Harry ar fi trebuit să-l cheme Heinrich, după unchiul lui din Austria, mort în timpul războiului. Tata Goebel, însă, când l-a declarat la Starea Civilă, s-a răzgândit, aducându-și brusc aminte de greutățile întâmpinate la fiecare ghișeu în fața căruia se aflase vreodată, era o poveste întreagă până când funcționarul ajungea să-i scrie numele corect pe o adeverință sau chitanță. Așa că i-a zis Harry, mai ușor de pronunțat, dar generator de subtile consecințe, pe care el, atunci, încă n-avea cum să și le imagineze.

- L-ai botezat Harry, ca pe Truman – și vrei să ți-l primim în utece, da' multe mai vrei matală. Credeai că vin americanii, uite că n-au venit, tovarășu' Ghiobel, mârâise Palade, activistul de la raionul de la partid, care, până-n urmă cu câțiva ani, fusese tractorist undeva, pe lângă Bacău.

Că parcă dacă-i ziceam Vladimir te-ai fi omorât tu de dragul lui, i-a răspuns, în gând, tata Goebel. Totuși, există evrei deștepți și evrei tâmpiți, eu am fost tâm-

PLACIDO

dialogurile 100% platonice ale unor bețivi bătrâni în prezența unui cotoi abstinent care are și el părerile lui

fragment de roman

pit, deștept a fost Rosenberg de pe strada Acarie- nilor, din Bucureștii Noi, care era muncitor d'ăsta, cu gura, mare membru de partid și i-au dat casă pe Căderea Bastiliei și și-a botezat băiatul Serghei și cum s-a dat drumul la plecări, cum a șters-o în Israel – a cugetat odată tata Goebel, în timp ce umbla cu șurubelnița prin măruntaiele unui ceas de mână marca UMF Ruhla. Cică Serioja are acuma un piept întreg de decorații, din Războiul de Șase Zile, așa zice madam Kohn, care mai primește câte o carte poștală de la ei. Uite că pe Tsahal îl doare-n cur de numele lui sovietic.

- Țară tristă, plină de umor... suspină Marcel. Într-o zi, la uzină, pe vremea când eram om al muncii de-adevăratelea, am nimerit într-o hală imensă, goală, în care nu se afla decât un cazan imens, vopsit până pe la jumătate cu miniu de plumb, roșu. Lângă el, o scară foarte lungă și deasupra, scris cu cretă „îmi bag p... în al de mi-a șutit pensula”. Altădată, trecând prin turnătoria de fontă, am dat peste o imagine absolut cinematografică: la gura cuptorului cu metal lichid, un

băiat musculos, athletic, gol până la brâu, îngenucheat și ținând cu amândouă mâinile un fel de sulită, o prăjină lungă de metal. Ce naiba face ăla acolo, m-am gândit, speriat că din cuptor ar putea sări vreo picătură de fontă. Pe urmă, mi-a venit, reflex, în minte o imagine dintr-un film de Visconti pe care-l văzusem de curând, Amurgul zeilor, mi se pare, unde erau, tot așa, niște imagini cu furnale, cupatoare, oțel topit... acolo era vorba de uzinele lui Krupp și de înarmarea oștilor lui Hitler... erau niște conotații diabolice, înțelegi, și wagneriene... ăla era iadul teutonic, unde se punea la cale sfârșitul lumii, va să zică... Dar băiatul din fața mea s-a ridicat și atunci am văzut mai bine, sulita avea în vârful un cârnat, pe care-l prăjise... Cu totul altă situație... ce Wagner, ce Krupp... Aia-i, pe noi ne lua dracu' crăpând de râs – și noi și el, Dracu'. Era o lume veselă, ce mai încoace' și-ncolo.

E prima oară când Marcel găsește ceva nostim de zis despre uzină. Pentru că lucrurile, zice el, sub aparențe benigne, inofensive, banale, erau atât de sordide, eventual

atroce, încât simplul fapt de a te apleca asupra lor, de a lua act de existența lor și de a le pomeni, ar părea unui neavizat venit din altă parte a lumii o dovadă de curiozitate morbidă, de paranoia, sau de delirium tremens. Ei știau să inventeze mânării care, povestite după aceea, păreau oricui simple fantasmă, baliverne, invenții ale unei minți dezaxate sau înneceate în votea. Lucrurile erau în așa fel puse la cale, încât chiar cel căruia i se întâmplaseră să aibă, după aceea, impresia că a visat și să se teamă că, dacă le-ar povesti, ar fi luat drept paranoic. Și probabil că teama de paranoia e chiar primul simptom, primul pas către paranoia. (Marcel și-a revenit întrucâtva abia hăt încolo după așa zisa cădere a comunismului, a început să se convingă, cu greu, că nu era nebun, citind într-un ziar o mărturie a unuia dintre muncitorii brașoveni care luaseră parte la manifestațiile contra regimului din noiembrie 1987: omul povestea că după ce-au fost anchetați, adică bătuți de n-au mai știut de ei, au fost trimiși într-un fel de exil prin orașele din Bărăgan pe care n-aveau voie să le părăsească – faute de la Sibérie e bună și Câmpia Română... – iar noilor lor colegi din fabricile unde fuseseră puși să muncească li s-a băgat în cap că ei, exilații, muncitorii brașoveni care dăduseră foc portretelor lui ►

► Ceaușescu, erau securiști, astfel încât localnicii să se teamă de ei ca de dracu' și să se ferească a scoate vreo vorbă în prezența lor, tactică subtilă pusă la punct de serviciile discrete din Est, care nu i-ar fi trăznit niciodată prin cap vreunui copoi din vestul Europei, fie el și SS-ist. Cei din Apus, oricât ar fi fost ei de jigodii, tot erau cu doi-trei pași buni în urma ăstora ai noștri, născuți în locuri unde mâncarea de căcat nu era tocmai una dintre Cele Zece Porunci. Era prima dintre ele.)

I se întâmplaseră, de vreo câteva ori, lucruri care ...nu s-au întâmplat. Asta, nu numai atunci, dar mai ales după ce se angajase, cu diploma de absolvent de Fizică în buzunar, ca muncitor necalificat la uzina aceea mare cât un întreg cartier, cu aproape douăzeci de mii de angajați. Nu se întâmpla prea des ca un băiat cu diplomă să facă așa ceva. În definitiv, am făcut-o numai de-al dracului, își zice Marcel, totdeauna mi-a plăcut mie să mă piș contra vântului. De fapt, o făcuse fiindcă nu voia să se ducă la post, acolo unde fusese repartizat la terminarea facultății. Ce dracu' să caut eu, cu diploma asta, la Combinatul de Lustruit Bastoane din Belciugatele, ce-o să fac eu acolo? s-a întrebat Marcel, exagerând, ca de obicei în ce-l privea, fiindcă nu era vorba chiar de Lustruit Bastoane, ci de o fabrică de mobilă din Botoșani, care avea ne-

voie de un chimist expert în lacuri și vopsele.

- Și tu, ca fraieru', ai ratat ocazia, zice Adrian, căruia a cam început să i se împleticească limba. Păi, gândește-te, stăteai bine mersi acolo, puneai mâna pe carte, toceai un pic de chimie organizată sau dezorganizată și până una-alta, mai făceai și vreo descoperire epocală. Așa a procedat și Einstein, ziua stătea la ghișeu, la Oficiul de Brevete din Berna și scria într-un registru și ducea actele la semnat, iar seara, în pijama, fuma niște odioase de trabuce puturoase Wilhelm Tell Turkish Tobacco – și cerceta. Studia și cerceta. Și ai văzut unde-a ajuns? a descoperit ditamai teoria relativității. De care ne bucurăm cu toții astăzi. Eu am auzit pe mai mulți spunând că nici n-a descoperit-o el, că a subtilizat dosarul unuia căruia i-a zis să vină a doua zi dimineată după numărul de înregistrare, că n-are ștampila la îndemână. Și până să vină ăla, el a șters-o cu dosarul în America cea păcătoasă.

Marcel nu s-a dus la Botoșani, ci a rămas acasă, în București, cel puțin în felul ăsta nu trebuia să arunce banii pe bilete de tren și pe chirie. În câteva luni, și-a găsit o slujbă de necalificat, cu gândul că e ceva trecător, de scurtă durată, doar până ce va reuși să pună mâna pe un post în meseria lui. Numai că, fără să-și dea seama, făcuse în așa fel încât perspectiva aceasta să devină tot mai îndepăr-

tată cu fiecare zi ce trecea și cu fiecare cerere de angajare pe care o lăsa la registratură, dintr-un motiv foarte simplu: pe toate scria „subsemnatul, absolvent cu media 9,54 al Facultății de Fizică, în prezent muncitor necalificat”... Da' idiot mai eram, își zice Marcel, ar fi trebuit să-mi dau seama ce val de suspiciuni putea trezi o cerere de soiul ăsta.

Fantezia lor părea nemărginită. Pe Marcel îl provocaseră mai mulți, la uzină – și anume, în modul specific bățăilor de pe maidan, din mahalale. Vine un țâșbâști, un mucos și te-njură de mamă – și tu îl pocnești. După aia, vine unu' cât casa: „de ce dai, bă, în frațimio?” Cam așa se întâmpla, frecvent, la Depozite, numai că provocările erau mai ...subtile. Adică, începeau, de regulă, cu bancuri despre Ceaușescu, sau cu alte mărunțișuri. Într-o dimineață, când a intrat în vestiar să se schimbe, Marcel i-a găsit pe doi dintre colegii lui, gestionari, bând cafea. Ușa fișetului său era deschisă, iar cutia de Ness lăsată acolo cu o zi în urmă, la fel. Va să zică, cei doi îi beau liniștiți cafeaua, se serviseră fără jenă. Și tot așa, fără să se tulbure, unul dintre ei i-a zis:

- Să trăiești, nea Marcel, nu bei un nes cu noi?

El i-a tras o înjurătură scurtă, a închis cutia și apoi, dulapul.

A doua zi, l-a chemat șeful. După ce l-a pus să-i înșire pe dinafară tot conținutul magaziei (de

parcă, dacă el i-ar fi spus că are în ea plutoniu și cesiu radioactiv, șeful ar fi știut cu certitudine că nu-i așa și l-ar fi contrazis cu vehemență), l-a întrebat, la urmă:

- Și zi-i, te înjuri cu oamenii?

Așa că a înțeles – și-a adus brusc aminte că mai toți necalificații de acolo erau rude cu câte cineva – și n-a mai băut cafea la servici. Și-a impus să nu se mai înjure cu ei. Știa de morții din Depozite, despre care milițienii luaseră declarații gata scrise, care trebuiau doar semnate. În plus, existau și accidente de circulație. Dacă l-ar fi călcat un Roman Diesel chiar în poarta uzinei, ar fi fost foarte de înțeles și nimeni n-ar fi făcut caz de asta. Se întâmpla des, la urma urmei. Din punct de vedere statistic, era chiar un fleac.

Sperieturile se cam țineau lanț. La câțiva timp după întâmplarea din vestiar, într-o zi însorită de septembrie, s-a oprit să fumeze o țigare în depozit. Era fascinat de țevile imense, cu pereți groși de două-trei palme și făcute din oțeluri mai sofisticate, probabil, decât blindajele de tanc, pe care scria Sumitomo și apoi: carbon, crom, molibden, wolfram, vanadiu, nichel... aflase că erau destinate industriei chimice și că un singur kilogram din țevile acelea, mult mai groase decât ale celor mai mari tunuri navale, costa mai mult decât leafa lui pe o lună... **Va urma**

Victor Știr

Cunoscută pentru puterea de concentrare pe perioade de creație scurte, Melania Cuc publică proză, poezie, tablete, recenzii, cu ritmicitatea profesionistei care este, fără să aibă vreo reținere față de vreunul dintre domeniile amintite. Citind un text al scriitoarei, lectorul intră în ritmul insurgent care mobilizează, antrenează, dând viață în jur, organizând în mod specific universul din jurul poemului, povestirii etc.

Via Dolorosa”, recentul volum apărut la Editura “Nico” din Târgu-Mureș, pare venit dintr-o răsuflare, într-atât e de unitar stilistic și ca manieră de transpunere a stării de grație în forma scrisă. Diversitatea temelor abordate convoacă o plajă largă de trăiri ca într-un atlas al stărilor personale naturale sau a celor pe care autoarea le inventează cu o aplicație care a scăpat multora până la volumul prezent, care o reprezintă plinar. Aproape fiecare poezie are un nu-

Via Dolorosa și Melania Cuc

cleu generativ epic care devine “centrul de coagulare” al textului și deopotrivă “osatura” construcției poetice. Ajunsă la cel mai înalt punct al epurei perioadei sale de creație, autoarea a dat o carte având cea mai importantă coordonată: ineditul, faptul de a fi cu totul proaspătă, fără locuri comune, fără gânduri și structuri previzibile. Materia textuală se desfășoară în poem, a poemelor în car-

te, cu o continuitate și dinamicitate amintind de dicteu, de scrierea sub o inspirație atât de prodigioasă, încât poemul pare transmis autoarei de o voce care poate fi a daimonului sau a îngerului. Fiecare poem povestind ceva aduce în text condiția umană, astfel că la nivelul întregii cărți sunt colectate stările umanului cu relevanță pentru existența adesea nostalgică, insistând asupra tristeții

cu sugestii metafizice. “Via Dolorosa” spune: “Despre cum / A înflorit bumbacul / Cântă trubadurii ferecați în cușca bestiei / Cu sângele-n spumă. Arena de luptă este tixită cu mame și / Cu prunci înfășați în flori de hârtie. / Poporul invocă din rărunchi și din buze / Dreptul la fericire. / Mai departe-i Păcatul.” Poemele au deopotrivă un inedit, cum de pildă, “Îngerii îmi vând șofran”, și un firesc („Bine ai venit, surioară!”), poezia nefiind căutată în formulări cu “ștaif”, prăfuite, ci adesea în cotidian, în firesc. Melania Cuc caută poezia tocmai în viață și de aici sporul de credibilitate pe care textul îl dobândește.

Această carte, cea mai bună a Melaniei Cuc, demonstrează capacitatea autoarei de a se reinventa ca scriitoare, venind înaintea cititorilor cu o formă total nouă față de cele din cărțile anterioare, puterea de a se schimba de la o carte la altă fiind tocmai marea virtute a adevăratului scriitor.

Chemarea destinului...

Continuare din pagina 25

găsi o lectură atractivă, plină de acțiune, de intrigi, o luptă reală a omului nou ca produs al societății în care trăiește. Pe tot parcursul romanului, suspansul creează emoție, neliniște, stări de tensiune și curiozitate, astfel încât, spre final, punctul culminant devine exploziv prin adevăr și dreptate.

Marian Malciu este și va rămâne un scriitor al prezentului, un mare

seșii feminine, un poet al iubirii, un etern trubadur al tinereții, un om în credință cu dragoste pentru adevăr și dreptate. Acum ceva timp în urmă, am îndrăznit să citesc un singur rând scris de Marian Malciu... și m-am trezit prinsă în „plasă”. De atunci, cu fiecare nouă carte, știu că îmi va face bucurie și din acest motiv, l-am declarat ca fiind unul dintre scriitorii preferați.

cunoscător al omului în societate, un sensibil în fața frumuseții

Vă invit să descoperiți între rândurile acestui roman o lume reală, plină de acțiune și emoție, cu imagini și stări intense, captivante. Este lumea în care trăim, dar prinși fiind în capcana ei, nu suntem capabili să facem atenție tuturor evenimentelor.

Romanul de față poate fi un studiu de caz cu valoare morală și educațională. Marian Malciu este un observator excelent, un povestitor iscusit, scrierile sale având calitate și rafinament. Vă recomand, cu multă căldură, romanul Chemarea destinului. Lectură plăcută!

Pasărea

Am uitat să vă spun...

A fost odată o pasăre, într-un val de zboruri, care avea în aripa stângă o pană colorată în nuanța iubirii, lăsând în urma ei gânduri rotunde ale căror sâmburi nunteau pământul până într-un dincolo acoperit de singurătatea copacului cu flori de silabe și ale cărui ramuri adăposteau cuibul acelei păsări.

A fost odată o pasăre, neînfrățită cu marșul smălțuit al preamăririi, singură lustruind cuvintele până când lacrima lor le unea într-un joc sub formă de inimă, inimă al cărei vis năștea Hori la marginea drumului îmbălsămând rățacitorii cu îmbrățișare curată de prunc.

A fost odată o pasăre ce nu zbura prea sus, pentru că trupul său rămânea întotdeauna în cuibul de pământal viaurilor sale acolo unde se plămădeau începuturile și parfumul patimilor feciorelnice și multe, foarte multe cuvinte a căror formă tânjea după o sferă numai de Dumnezeu zămislită.

A fost odată o pasăre căreia i s-a furat zborul de către viscol și ... din pasăre nu a rămas decât

Texte din volumul

„Am uitat să vă spun...”

de Alexandru Ciocioi

o pană răstignită la marginea cuibului, o pană al cărei ecou curge molcom printre pelerini cântând: Eu sunt... Eu sunt...

Întunericul

Am uitat să vă spun....

Și ... vine lingușirea serii cu trupurile înfierbântate de oboseala orelor pe care ziua le-a zidit între umeri, trupuri adunate în jurul mesei rotunde de lemn, trupuri care aplecându-se pentru închinare iau însăși forma rugăciunii ce coboară pe visele de busuioc ale fecioarelor pregătite să descante păcatul până când acesta, trecând prin marele Da! Va fi încă o lumină la masa rotundă de lemn.

Numai așa înserarea se poate așterne lângă blidul îmbătrânit al mamei, pe zâmbetul căreia tata adoarme acoperit de liniștea uleiului de candelă, ce sigur și cu dragoste se topește molcom, pentru nașterea unei alte lumini a cărei rază va săruta depărta-rea.

Întunericul numai dincolo de fereastră fie!

Iluzia

Am uitat să vă spun...

Din ochii care-au fost n-a mai rămas decât pul-

beri de săgeți albe, pulberi adunate fără noimă, după pleoape, acolo unde din zilele fierbinți am dobândit o avere imensă de timp, dar ce păcat că averea mea nu are înălțimea unei case, nici măcar a unui copil.

Și atunci mă întreb: Am avut oare ochi?.

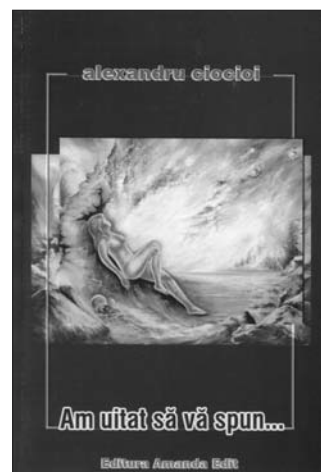
Sau orbul din mine m-a vândut pe câteva ore îmbălsămate cu polen sterp, pe care Dumnezeu i-a uitat dincolo de iluzia unui povârniș care nu a fost urcat niciodată?

Și iarăși întreb: am avut oare trup? ...Ori numai frământare de carne și lut am fost, din care păsări cu zboruri migdalate au știut să mă mintă, strigându-mă tată! după care tăceri de nisip îmi dansau mâinile ... și inimași iluzia ... că eu mă pot numi, ca voi toți, datină.

Femeia

Am uitat să vă spun....

În mâna stângă mi s-a cuibărit povestea unei femei pe care noaptea a îndoliat-o cu necurățenie, plugul unui temut împlânzitor poticnindu-se de carnea sa, de prima sudoare și în zori, păsările de sub streșină au zburat pentru a nu se molipsi de noile pofte ale cărnii. Pe o etajeră, după

ulcica părintească, sălășluiește o maramă, al cărei fir din mângâieri dorite, poate spune lemnului că murmurul din brațele femeii e încă viu, dar ascuns de aspra tăcere a hazardului, e încă zbor, dar spintecat de vina de a fi singură într-o clipă străină și potrivnică ei.

Lumea tace și privește pietros!

Nici ploile nu mai vin cu gânduri știute!

Dar pământul și casa și o singură fereastră mai pot zâmbi îmbătându-se cu ceaiul de busuioc rămas verde și... femeia încă mai aprinde candelă, necunoscând furtuna cărnii slobode și pofticioase și încă ... și încă mai crede că pernele sunt valuri de vise dintr-un alt pământ, dintr-un alt timp, dintr-o altă doină pe care nu a atins-o decât copilăria.

Când „cei ușuratici aprind focul în cetate, înțelepții potolesc mânia”

Vavila Popovici

Incidentele care au avut loc la Londra luna trecută (august) au fost considerate ca cele mai violente din ultimii 30 de ani. Potrivit poliției londoneze, peste o mie de persoane au fost arestate, dintre care 396 minori. Violențele, care au început în nordul Londrei s-au extins ulterior în mai multe orașe britanice, între care Birmingham, Manchester și Liverpool. A fost vorba în principal de acțiuni de efracție, vandalizări de autoturisme și furturi, dar și incendii provocate. Incidentele au provocat o mare indignare asupra populației acestei țări și au determinat o reacție fermă din partea autorităților. Potrivit Scotland Yard, din cele 1.838 de persoane reținute în timpul violențelor, 1.049 au fost puse sub acuzare, 218 dintre acestea fiind minore. Premierul britanic David Cameron și-a întrerupt vacanța și a declarat în Parlamentul britanic: „Nu este vorba despre politică, nici despre manifestații, ci despre furt [...] Aceasta este infracționalitate, pur și simplu și pentru aceasta nu există scuze. Nu este o problemă de sărăcie, ci de cultură. O cultură a violenței, lipsei de respect față de autoritate [...] trebuie să arătăm lumii că Marea Britanie nu este o

țară care distruge, ci o țară care construiește, care nu se resemnează, o țară care face față, care nu privește în urmă, ci totdeauna înainte”. În cele din urmă violențele au fost stopate, fiind antrenate în această acțiune 16000 de polițiști. Au fost implicate persoane cu statut social diferit, copii, tineri și oameni mai în vârstă. De aici începând, fenomenul, fiindcă el poate fi denumit astfel, poate fi amplu analizat. Nu am să îndrăznesc decât o succintă analiză, privită din punctul de vedere al libertății zilelor noastre, prost înțeleasă de unii oameni. Și nu este o remarcă nouă și nici restrânsă, ci valabilă pentru foarte multe țări de pe glob. Libertatea este un concept filosofic, a cărui semnificație ar putea fi rezumată prin sintagma „lipsa constrângerilor”. Ea zugrăvește comportamentul uman. A fost o temă care a preocupat filosofi, teologii, precum și statul. Pentru Socrate, de exemplu, libertatea este poarta tuturor dereglărilor individuale și sociale, calea spre desfrâu și descompunere; pentru Aristotel, apărător al libertății, este poarta prin care intră bucuria de a trăi, poarta prin care intră viciile fiind cea a pasiunii. Venind mai aproape de vremurile noastre, pentru filosoful britanic John Stuart Mill (1806–1873),

libertatea este determinată de raporturile dintre individ și societate, sfera libertății umane cuprinzând anumite libertăți printre care și „libertatea alegerii unui stil de viață”. Și ce stil de viață trebuie ales? Chiar nu știm să alegem, nu știm să discernem? Stilul de viață presupune într-adevăr cultură! Este gustul pentru elevat și frumos. Stilul nu presupune cantitatea, ci calitatea; înseamnă atitudine corectă, cuviincioasă, acțiune folositoare, idei sănătoase, înseamnă bucuria de a trăi, dragostea, prietenia, dorința de a te înălța, de a deveni o persoană cu o carte frumoasă de vizită. Căci a fi bogat și a fi lipsit de caracter, nu poate fi decât un stil ales dăunător atât ție cât și oamenilor din jurul tău. Pentru a ajunge să te poți bucura de libertate, trebuie mai întâi să-ți înfrângi barbaria, pe care o purtăm fiecare dintre noi, unii într-o măsură mai mică, alții mai mare, și pentru a-ți înfrânge barbaria trebuie să te cunoști pe tine însuși și să reușești să-ți modelezi caracterul. La început te ajută părinții, școala, mai apoi te străduiești singur să dobândești un comportament moral care să fie în armonie cu cei din jur. De altfel normele comportamentului moral au fost cuprinse în cele zece legi biblice comune religiilor

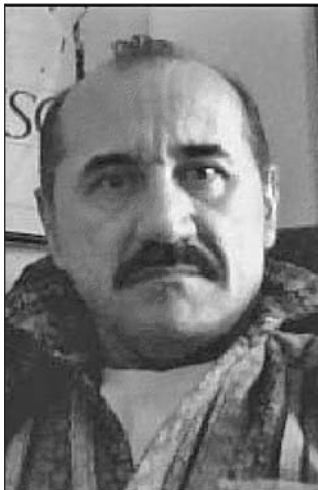
mozaică, creștină și mahomedană, religii dominante și la ora actuală în lume. Incorectitudinea, obrăznicia, minciuna, lipsa de respect, țin de zonele întunericului; spiritul benefic, este cel creator, spiritul malefic este distrugător; omul care ia în brațe spiritul malefic ajunge la desfrâu, se deconectează de la spiritul Divin. „Vai de feciorii răzvrătiți, zice Domnul, vai de cei ce fac planuri fără Mine, care fac legăminte ce nu sunt în Duhul Meu, ca să grămădească păcate peste păcate!” (ISAIA 30, 1) Conceptul de libertate ideal în societate se presupune a fi acela în care orice om e liber să facă ceea ce dorește, atâta timp cât nu încalcă libertatea altui om. Există, după câte am aflat, și extremele acestui concept. Una dintre extreme este libertatea totală reprezentată în principal de către curentul Punk. Filosofia acestui curent e simplă: „Sunt liber să fac ce vreau, inclusiv să îmi înfig bocancul în fața ta”, filosofie total anarhistă. Curentul Punk a apărut între anii ►

► '76-'80. Un adept Punk trebuia să fie altfel decât ceilalți, să șocheze, violența fiind omniprezentă în manifestări, de la înfățișare, la limbaj, comportament; un revoltat fără cauză, un om neliniștit, căruia îi place să trăiască periculos. Cealaltă extremă este reprezentată de totalitarism, în care nimeni nu are dreptul să facă nimic decât ceea ce i se spune. Chiar dacă la prima vedere par două extreme total diferite, ele au un lucru în comun, ni se spune, și anume acela că societatea e împărțită în două grupuri, unul care are libertatea totală și unul care nu are deloc. Rolul statului ar fi să se apropie cât mai mult posibil de conceptul ideal de libertate, cât mai mulți oameni să se poată bucura de cât mai multe libertăți. Pentru a asigura acest lucru există legi care trebuie respectate. Corectitudinea comportamentală este o manifestare de respect în primul rând față de tine, dar și față de cei din jurul tău, respect „față de autoritate”, după cum a exprimat Premierul britanic. A te purta corect, politicos, a fi calm, a cunoaște legile țării și a le respecta, indică un om care-și iubește țara, un om instruit, un om care a învățat să se poarte în societate. Astfel de oameni oferă încredere și lumină celor din jur lor. Iată câtă dreptate a avut premierul britanic când a afirmat că este „o problemă de cultură”!, morala fiind aceea care trebuie să stea la temelie a culturii unui indi-

vid și a vieții politice a societății, deoarece se mai întâmplă „să fii instruit, dar nătâng, brutal și simplist” spunea un gânditor român. Mergând mai în adânc, filosoful german Friedrich Nietzsche afirma că morala aparține credinței nu politicii. Ce ne spune Biblia despre mânia? „Nu te grăbi să te mănii în sufletul tău, căci mânia locuiește în sânul nebunilor.” Filosoful român Nae Ionescu (1890-1940) precizează că problema libertății se pune în modul următor: „Există mai multe drumuri de urmat și omul alege unul din ele. El alege, dar el nu poate acționa decât atunci când cunoaște condițiile multiple în care această acțiune este posibilă. Dacă nu cunoaște aceste posibilități și implicații, atunci acțiunea nu o face el, ci ea se întâmplă cu el.” Cu alte cuvinte, este luat de val, în necunoștință de cauză! „Există întotdeauna o limită a libertății. Este un nonsens să se vorbească despre o libertate absolută. Omul nu poate fi liber să facă orice vrea el: Libertatea își are limitele ei, care sunt indicate de natura omului. Prin urmare, tot ceea ce depășește normalul, natura omului, poate să fie interzis, fără însă ca aceasta să reprezinte un atentat la libertate.” Statul la emiterea legilor are în vedere conceptele de bine și rău și găsește un echilibru pentru a reuși să asigure libertatea cetățenilor săi. Dar mai sunt și reguli pe care statul nu le poate stabili și care țin de bunul

simț al omului. Iată că ajungem din nou la Credință, la religie, la invocarea Decalogului care este suma bunului simț creștinesc (Porunca a VIII: „Să nu furi” și porunca a X- cea: „...să nu poțestești vreun alt lucru care este al aproapelui tău”). Dintre cele șapte Păcate capitale, face parte și Mânia, numită și furie, prin care se înțelege respingerea iubirii și adoptarea sentimentelor răzbunătoare și a gândurilor pline de ură. Este minunat să ai moralitate de ordin religios! Și cartea de căpătâi a acestei moralități este Biblia. Se știe că o viață lipsită de credință este o rătăcire în spațiu și timp. Rătăcim, rătăcim și nu mai găsim calea cea bună! Apostolul Pavel spunea acum 2000 de ani că morala este înscrisă în inima omului. Există o lege morală cu care te naști, adică acea predispoziție de a alege binele de rău; dar există și o conștiință morală, cea care-l face pe om să discearnă cu bună știință, adică cunoscând, să poată alege și să se manifeste ca atare. Atât legea morală cât și conștiința morală (conștiința fiind un produs al activității creierului uman) își au izvorul în ființa lui Dumnezeu. Conștiința morală se poate căpăta în timp, după cum am spus prin educație, cultură. Ce cultură, ce educație au avut acei copii implicați în incidente? Care a fost rolul familiei, a școlii, a Bisericii? Libertatea poate fi și poarta de intrare a viciilor, însemnând și dreptul de a păcătui, de a face și

rău nu numai bine, dar evlavie (religiozitatea) înseamnă a cunoaște și a lua din libertate numai ceea ce este bun și frumos, adică a discerne, din dragoste de Dumnezeu. Înțelepciunea poporului român a creat multe zicături, versuri, în legătură cu educația omului, a copilului. Redau mai jos fragmente din „Vorbe cu tâlc” ale poetului român Vasile Militaru (1885-1959) decedat într-una din închisorile comuniste: „Când copilului nu iaua nu-i stă - sfânt - la poarta minții,/ Râde fericit copilul, dar la urmă plâng părinții! [...] Pe copil să-l ții în frâie, de vrei om la toți să placă;/ Nu-l lăsa orice să-ngâne, nu-l lăsa orice să facă;/ Nu-l lăsa după plăcerea-i unde vrea el să se ducă;/ Din același lemn se face și icoană și măciucă./ În răsfăț de-ți crești copilul și-l lași zilnic fără frâu,/ Tu ai semănat neghină, socotind că semeni grâu.../ Căci, precum îți crești copiii, vor fi oameni sau neoameni:/ Din ogor nicicând nu iese decât ceea ce sameni!/ Cei care trudesce o viață și comori mereu adună/ Ca să lase moștenire la copii o viață bună,/ Din copiii lor fac trântori care-și vor munci doar dinții/ Să mănânce toată viața ceea ce au strâns părinții.” Deși trăim alte vremuri, poate este bine să cunoaștem și gândurile celor de dinaintea noastră. Și despre celelalte aspecte ale fenomenului, poate... cu altă ocazie. Dar ar fi trist să mai existe!

**Ștefan-Lucian
Mureșanu**

Două concepte care au definit și vor defini de-a lungul timpului starea de fapt a omului perpetuu, a literatului și a ideilor, a profanului și a termenilor, se vor distinge în acest studiu ca fascicule unduitoare ale unor energii matriciale. Două elemente cu totul diferite, care au strălucit, una prin lumină, cealaltă prin înțelepciune. Singure, fără interpuși, aceste două constituente ale existenței în istorie a omenescului au fasciculizat ființare ca nefiindă în timp. Ambele au adus un plus luminii, reflectând în timp inteligența. Rațiunea fiind ea însăși lumină din întuneric, iradiantă și perturbantă a fasciculelor în dispersie. Paronimia lor a deschis drumul spre inițiere omului, a cărei ființă zăcuse în timpul istoric și a făcut să le putem întâlni în Universul sacru al vieții: Semantic vorbind, spune Gilbert Durand, se poate spune că nu există lumină fără întuneric, în timp ce contrariul nu e valabil: noaptea având o existență simbolică auto-

Amnarul și amarul gânditorului perpetuu

*„Eu sunt un monstru pentru voi,
urzind un dor de vremuri noi.”*

George Bacovia

nomă. Regimul Diurn al imaginii se definește așadar la modul general ca regim al antitezei. Imaginarul s-a născut din întuneric, dar el nu a putut fi văzut acolo, pentru a-l înălța spre lumină, decât de cel inițiat în ale imaginației și care a dat valoare umbrelor petrecătoare de nevoi sumbre, tainice și devoratoare de idei. Întunericul nu face decât să înspăimânte profanul și să-l facă să îngenuncheze neluminii, pentru că purul și umbra sunt doar două componente care definesc existența imaginației literatului, poet sau prozator, în drumul pe care îl parcurge definindu-și arta.

Revenind la titlul eseului întreb: ce sunt acele două elemente și de ce în al doilea cuvânt, timpul folosirii termenilor a făcut să fie eludată o singură consoană, care, în fapt, este simbolul energiei electrice în fizică? Care dintre ele a fost primul rostit, amnarul, sacra unealtă a scântei și aprinderii focului sau amarul, starea funebă a simțurilor și a inimii deznădăjduite? Litera N a dispărut sau a apărut schimbând sensul unui cuvânt mitic, pe care mintea l-a săgetat spre matricea originală a

sufletului? O energie a străfulgerat cugetarea și s-a adăugat unui termen ce în veacuri avea să denumească obiectul dător de schimbări, în civilizația profundă și încă nepătrunsă a omului. O candelă uriașă s-a aprins în fața celui căzut cu fața la pământ și l-a ajutat să vadă pe cel care i-a produs amarul. Și, mă întreb, cu ce l-a ajutat că l-a văzut când el era atât de neînsemnat? Însă, din tot ceea ce a fost lut, cel ales de puterea celestă a fi inițiat, s-a dezvoltat ca o creație a specificității lumii sale, eul său fiindu-i autorul propriului său personaj, totodată, imprumutat și opus altuia: Atunci lumea cea gândită pentru noi avea ființă, / Și, din contra cea aievea ne părea cu neputință. / Azi abia vedem ce stearpă și ce aspră cale este/Ceea ce poate să convie unei inime oneste; / Iar în lumea cea comună a visa e un pericol, / Căci de ai cumva iluzii, ești pierdut și ești ridicol. Actualitatea gândirii entității noastre este uimitoare și coborâtoare în miile de ani trecuți peste ceea ce suntem acum, cu o existență de care ne bucurăm că suntem oameni ai unui timp nou, modern! Comportamentul

entității om, definit ca o expresie a unei relații a organismului cu mediul înconjurător, este direct proporțional cu un alt comportament determinat de necesitatea unui răspuns la o incitare endogenă sau exogenă sau de ambele feluri.

De ce ne temem când teama suntem noi prin tot ceea ce facem nehibzuit? Al cui ajutor îl vrem de ne prosternăm voit răului nostru, cerând apoi duiosie din partea spațiului deusian, care se depărtează lăsându-ne în jocul tensiunilor energetice, pe care noi, ca sumă de energii, le sorbim cu toate elementele din trupurile noastre, în special ale minții, care ne ametește poziția bipedă, lăsându-ne să cădem, la greu, în genunchi, după ajutor. Și atunci strigăm că amară-i viața pe care o trăim în teritoriul dăltuit, încă de la naștere, spațiului nostru vital. Întunericul domină atât amnarul cât și amarul când neputința omului, de a vedea cu ochiul minții, este învăluită de cenușii întunecat al suspinului: Dacă ești tu însuși, înainte de toate tu însuși, dacă ai rădăcinile adânc împlântate în viață, în concret, nimic nu te poate atenua, nimic nu te poate rata. Pentru Univers, omul a fost o grea încercare deusiană de a echilibra tensiunile energetice ale matricei de unde a desprins această entitate și a depus-o, pentru existență, în elementul teluric al organismului, pe care îl avem atât de complicat însă ►

► miraculos de bine structurat. Ceva mai frumos ca acest templu uman nu cred că se mai poate întâlni undeva în timpul istoric al existenței. Păcatul este însă tocmai faptul că acestui lăcaș i s-a dat așteptarea ca interese de viață tumultuoasă: Așteptarea era echivalentul psihic al unui proces de eroziune a substanței nervoase. Moara sufletului lucra fără grăunțe, își măcina doar pietrele. Gânditorul vieții rostuie a profanului îndestulat în grațiile nevolniciei huzurului, suspină pentru ideea neprețuită în cuvintele sărăcite de valoare, rostite în pauza răgăită și schimonosită a celui care toacă elementul luciferic de al schimbului și a valorii lui neînsemnate, banul. Schimb al nimicniciei și al nonvalorii tronează peste cei bântuiți de întuneric; mulți, foarte mulți pentru că în rândul acestora intră și cei doritori de cerșeală, de hoții mărunte, de vicii, sodomii, sărăcia voită a cerșetorului este egală cu păcatul îmbogățirii dorite a profanului: La infinit se naște lumina din miezul cosmic, / auriu, de nufăr / Numai ciocănitorea vestește rana copacului. / Dar nu mai sufăr. Suferința este mana neocolitoare a sufletului gânditor, rezultat al unor experiențe peste care inițiatii trec: Pe drum cărunț, cu capătul aproape, / Și chiar dac-am oftat, sau mi-a plâns inima / Prin stinse nopți, el a iubit tăcut, că prin iu-

bire a învins greu scriindu-l pe cenușia pagină celestă a Universului vizibil îndurerat. Prin Univers înțelegând toată lumea materială și imaterială, nemărginită în timp și spațiu, infinit diversificată și caracterizată printr-o multitudine de forme aflate în diverse stadii evolutive. Universul există în mod obiectiv, independent de voința noastră dar legat de entitatea om prin matricea ce se află sus, undeva, în care atunci când vom pleca de pe Pământ ne vom rândui ideile în ea: Tumultul mișcării risipit, încolțit în freamăt / Protecția îngerilor izbăvitoare de geamăt / Anulează singurătăți, încununează împărat / Omul cu sufletul reînfrunzit, despovărat.

Amnarul l-a ajutat pe om ca sursă de aprindere a focului, pentru încălzirea trupului în vreme rece, a pregătirii hranei pentru vigoarea de a înțelege că răul e mai puternic decât binele, el fiind totodată și sclipirea literatului, poet sau prozator, într-o lume definită fără inspirație, pentru că inspirația este divină și nu dăruită tuturor; amarul l-a învățat pe om să mediteze asupra situației sale existențiale, să cântărească vorbele și faptele, să audă prin vuietul vremii pașii îndepărtați și respirațiile dușmanilor, care îi căutau ființa să îi distrugă năzuințele: Sfârșit, îmi văd umbra căzută pe mal, / Vine un câine-nfiorat și grăbit / Și sângele-mi linge-n delirul carnal,

/ Mușcă din mine flămând și scârbit... Amnarul lovește cremenea pentru a scoate scânteia așa cum vuietul celest izvorăște prin lumină ideea gânditorului, care așteaptă ingenuncheat sclipirea. Cremenea este mintea geniului creat să se aprindă când fasciculul de idei îi străpunge cu mii de săgeți creierul. Atunci literatul se ridică, prinde tremurând, la început, pana cu care scrijelează pe piatra de granit și lasă, apoi, să se rostogolească în cuvinte cerneala din creierul lui ce macerează continuu idei: Și-a strămoșilor credințe, mii de gesturi rituale / E o muzică divină, energii universale.... / Declanșate și-n străfunduri, plânge apa în adâncuri. / Dans, balans, focul planetei se revarsă prin pământuri / Și ironic propulsează în afară... Universul... Geniul sfințește, se rotește în jurul axei vieții și îi dă nădejdea că sufletul lui, îmbrăcat în creația sa, se ridică spre înaltul cerului, căutându-i mai întâi matricea ființei sale celeste, ca după aceea să revină în mediul teluric al trupului său, și să dea trăire artei sale. Amnarul aflat în mâna doritorului de lumină lovește cu putere cremenea, și atunci, scânteia de erudiție pornesc un joc măiestru.

Amarul a fost cântecul greu al durerii ce încă apasă ființa omului, acea durere fizică și sufletească ce îl răpun pe cel neinițiat. Amarul este greu ca un plumb răsturnat din cuva topitoriei

sortii, ce caută, prin întinderea lui în spațiu și timp să distrugă frumusețea morală: Dormea întors amorul meu de plumb / Pe flori de plumb, și-am început să-l strig - / Stam singur lângă mort...și era frig... / Și-i atârnav aripele de plumb. Literatul modelează durerea, o încântă cu slovele lui, o apropie de obrazul chinuit de gânduri și așteaptă liniștit să-i smulgă derma care îi acoperă suferința tăcând.

Paronime ale luminii și ale suferinței, ale inițierii și ale așteptării fuziunii sufletului cu un timp mai bun. Tot ce este suferință vine de la nepriceperea noastră de a nu ști să alegem energiile benefice, care ne înconjoară și care se limitează atunci când negativismul vampiric ne vlăguiește aplecându-ne în fața răului. Amarul este o școală de meditație profundă a minții, a durerii dar și a puterii de a ne înțelege existența: Fiecare trăire este, în acest caz, un salt în neant. Când tot ce ți-a oferit viața ai trăit până la paroxism, până la suprema încordare, ai ajuns la acea stare în care nu mai poți trăi nimic fiindcă nu mai ai ce. Am putea oare defini această ființare telurică a noastră, sau este numai o plăsmuire a creierului și a imaginației pure a minții, ce ne lasă să ne pierdem vremea cu toate nimicurile care ne distrug?; să nu uităm că avem puterea dată de a discerne singuri, în tot ceea ce facem. **Va urma**

Poeme estivale

Georgeta Resteman

Când sufletul ți-o ia 'naintea minții...

Kourion beach, o plajă liniștită, cu soarele mângâind trupurile celor ce se bucură azi de străuciri de raze blânde, calde și-mbietoare la visare și marea unindu-se cu cerul ca-ntr-o poveste de dragoste nebună limpezindu-mi în albastrul ei privirea oboșită de-atâta așteptare... Nisipul fierbinte, presărat pe-alocuri cu pietre colorate și rotunjite de zbuciumul neconținut al valurilor se-așterne ca un covor de jar sub tălpile-mi reci... M-așez în genunchii gândului cantr-o rugăciune, aștep-

tând să te arați - din valurile ce se sparg de maluri sau poate dintre stâncile ce-ascund mistere... Da, pentru că tu ești taincul mister ce-mi stăpânește-adesea gândul...oare ne-am fost aproape în altă viață și-acuma simt cum te-ntrupezi din nou, ca dintr-un vis frumos și-mi bați sfios la ușă?

Ți-am așezat imaginea-n oglindă și te-am privit, cutremurându-mă: erai atât de viu, atât de tânăr și plin de viață și-atâta distichie se-ntrezărea în orice gest al tău, atât de tandru mi-ai zâmbit iar ochii-ți străluceau ca două smaralde șlefuite cu mare grijă de mâna lui Dumnezeu, tânărul meu domn... Te-am mângaiat cu

privirea-mi plină de dorință și te-am așezat cu-minte în sipetul gândului frumos, ca pe un talisman.

Sufletul meu, precum o floare de lotus deschisă te ținea strâns între petale și-ți simțea prezența mai mult ca niciodată. Ce tânără eram atunci...

Mă uit spre mare și te caut în depărtări albastre; inspir miresmele-i sărate, te chem apoi aproape...un amalgam de sentimente se zbate-n mine și mintea mi-o ia razna!

Încerc să mă trezesc dar simt caldura ta învăluindu-mă și visul nu vrea să se curme...

Un pescărus rebel se-nvârte-n zbor deasupra mării, căutându-și parcă

loc de popas pe-ntinderea albastră... privesc spre el și mă îndrept ușor spre țărm, aș vrea să-mi ducă răvășirea cu zborul lui odată, departe, departe, departe... Dar mă salută grațios și lin bătând din aripi, parcă-mi șoptește pe limba lui, zâmbindu-mi cu condescendență:

„femeie, ți se întâmplă asta doar atunci, când sufletul ți-o ia 'naintea minții...” și s-a pierdut în zare....

Se frâng în mine doruri nesfârșite

Se frâng în mine doruri nesfârșite
Mi-e lacrima izvorul din fântână
Și-n ochiuri de lumină răvășite
Văd cumpăna cu ciutura-i bătrână

Cum dintre pietre dăruiește viață
Și limpezimi așterne peste gânduri
Desculță-n zori aprinși de dimineață
Culeg fiori de dor de printre grinduri

Lumini adun cu brațele-mi liane
Și împletesc din flori de portocal
Cununi de dor, speranțe diafane
Și vise ascunse-n creasta unui val

Pe țărmul depărtării număr clipe
Umbrele fug de dragoste strivite
M-adăpostesc seraficele-aripe
Și frâng în mine doruri nesfârșite.

De ce mă doare astăzi gândul?

De ce mă doare astăzi gândul
Și ochii, Doamne, de ce-mi plâng?
Mi-e-atâta de uscat pământul
Și lacrimi calde-n suflet strâng?

Da, lutul meu e-arid, se sfarmă
Fără de Tine-mi seacă-ades'
Fântânile, fiori de spaimă
Mă înconjoară și-și dau ghes!

Nu vreau să-i iau în custodie!
Alung cu-nversunare fiara
Tu-n adieri de iasomie
Îmbracă-mă cu primăvara!

Miresmele-i să curgă-n mine
Ca un izvor de apă vie
Flori de iubire, cu stamine
De vers curat, în poezie...

Cum sufletul smerită-Ți dăruie
Tu, Doamne, binecuvântează!
Din calea mea ziduri să năruie
Și liniștea-mi în veci veghează!

Nu mă lăsa Doamne-n abis!
Ridică-mi Tu mai Sus ființa
Căci pe pământ e-un “paradis”
Ce clatină, viclean credința.

Mă dăruie cu-nțelepciune
Când frica tainic mă-mpresoară
Dă-mi harul Tău în rugăciune
Fă gândul meu să nu mai doară!

**Pagină de
Georgeta Resteman -
Cipru**

Radu Mihai Crișan

Tot ce luați voi în plus peste ceea ce fac în adevăr prețioasele voastre servicii se repărțește asupra locuitorilor Țării, cu atâta se diminuează greutatea pâinii săracului și de-aceea, în urma odioasei dominațiuni a așa-numitelor voastre principii, mizeria se urcă în orașe și la țară, din cauză că pentru munca națională ce vă întreține nu restituiți nici un echivalent”.

De aceea, „oricât de periculoase ar fi mișcările în adevăr politice, ele pot fi combătute cu succes, pe când ceea ce e mai greu de combătut sunt apetiturile radicale cari pretextează politica, apetituri cari contractează orice principiu și orice atitudine, numai să fie satisfăcute”.

„Știe modernul Erodote că familiile erau sub Matei Basarab? 400.000, ceea ce corespunde cu o populație de 2 milioane și mai bine. Bugetul țării era de 700.000 de galbeni, ceea ce ar fi în moneda de azi 81/2 milioane de franci, sumă fabuloasă pentru timpul fanarioților; oștirea era de 100.000 până la 150.000 de oameni. Paul din Aleppo, martor ocular, spune că țara e foarte des

Testamentul politic al lui Mihai Eminescu (16)

„Înmulțirea claselor consumatoare și scăderea claselor productive, iată răul organic, în contra căruia o organizare bună trebuie să găsească remedii.”

(foarte dens n.n.) populată, populațiune imensă. De la două milioane populația scade sub fanarioți la 175.000 suflete”.

„Cauza căderii Domniei române(;) e că Dimitrie Cantemir a încheiat cu Petru cel Mare fatalul tratat de alianță de la Lusk și că spătarul Toma Cantacuzin, în contra voinței Domnului său, a trecut cu călărimea în partea rușilor, a împresurat Brâila, ce era cetate turcească, și a luat-o cu asalt. Brâncoveanu, spăimântat de fapta lui Toma Cantacuzin, se retrage la Târgoviște și se declară neutru. Petru cel Mare voiește să spargă capul trimisului lui Vodă, lucru de care-l împiedică Cantemir.

Nu tăgăduim complicitatea Cantacuzinilor la moartea tragică a Domnului, dar complicitatea boierilor în genere o negăm. Vodă era din nenorocire la București, nu la Târgoviște. Un corp de armată turcesc stătea la Giurgiu, gata să treacă totul prin sabie. Mustafa Aga le declară boierilor că sunt responsabili pentru Brâncoveanu, iar pe negustori îi făcu responsabili pentru boieri. Cantacuzineștii și-au expiat greu complicitatea lor. E adevărat că urmară pe tron pentru prea puțin timp, dar plătiră cu capetele ambiția lor. De origine din Franța,

rămăși în urma Cruciatelor în Constantinopol, unde-au ajuns la cele mai înalte demnități, reduși sub turci la treapta de negustori, Cantacuzineștii au pibegit de timpuriu în România. Încuscrindu-se cu familia străveche a Basarabilor, au adus pieirea acesteia și pieirea țării”.

„Și oare nu înjosire este când mâinile unor nevrednici turbură până și cenușa unui sfânt cum era Matei Basarab? Cu ochii lui Paul din Aleppo îl vedem pe bătrânul Domn jucându-se cu copiii de pe stradă și aruncându-le bani din balconul Curții din Târgoviște, cu acești ochi îl vedem în sala cea mare a palatului, cu fața bătrână descoperită și cu ochii închiși, îmbrăcat în haine regale cu nasturi de aur și blănite cu samur, iar de la cap până la picioare un giulgiu subțire de mătase albă c-o mare cruce de aur. Patriarhul Antiohiei - un arab - citea rugăciunile mortuare sub lumina făcliilor mari de ceară. Om care nu știuse altă limbă decât cea românească, om de-o nepilduită vitejie personală și de-un nepilduit patriotism. Căci iată cuvintele iscălite, ba rostite poate de el: Se întâmplă de statură mitropoliți și domnitori țării oameni străini nouă, nu cu legea sfântă, ci cu neamul, cu limba și cu nă-

ravele cele rele, adică greci; cari, după ce nu se îndurară nici se leneviră a pune jos obiceiurile cele bune, bătrâne ale țării, pentru care stricăciune a obiceiurilor curând le fu a aduce și țara la risipire desăvârșită și la pustiire... De care lucru bine venise vremea cuvântului lui David, sfânt proroc și împărat, a-l zicere și noi cu puținel mai schimbându-l: Doamne, veniți străinii în moșia noastră și-și spurcară mâinile lor cu mite și îndrăzniră vinde și cârciumări sfintele taine și a goni pe moșneni, și în trudele și ostenelele lor a băga pe străini”.

„Dacă(;) vom fi sau nu siliți a ne pronunța într-un moment dat pentru sfera de putere a unuia dintre marii noștri vecini, iată o chestiune care se poate prezenta conștiinței oricărui om politic și, supusă o dată aparatului gândirii, se înțelege că trebuie să culmineze sau într-o afirmare sau într-o negare sau, în fine, în renunțarea sceptică de a da de pe acum soluțiune unei cestiuni la care motivele pro și contra și-ar ținea cumpăna. Dacă ne-am închipui națiunea întreagă concentrată oarecum într-un singur om, într-o singură conștiință individuală, am vedea că în momentele actuale aceea conștiință ar fi nedeterminată și turbure. **Va urma**

„Mizilul!... Așezată la poalele Tohanilor, celebre podgorii, această urbe - o grădină - se răsfață cu multă cochetărie pe o pajiște plană, asupra căreia bate soarele în plin de cum răsare și până apune, iarna și vara. Rar se găsește o panoramă așa de plăcută și atât de luminată: la miazănoapte, trâmba podgoriilor aci aproape, și mai sus, în depărtare, treptele din ce în ce mai azurii ale Carpaților; la miazăzi, câmpia vastă, care sentinde, ușor povârnită, până departe-n Dunăre. La spate, cea din urmă treaptă a munților; în față, nețărnută zăre a câmpiei. Se poate zice că Mizilul este poarta Bărăganului.” I.L. Caragiale, O zi solemnă

Daniel Cristea-Enache

**REGULAMENTUL
FESTIVALULUI
INTERNAȚIONAL
DE POEZIE ȘI
EPIGRAME
„ROMEO ȘI JULIETA
LA MIZIL”**

**Ediția a V-a,
2011-2012
FĂRĂ TAXĂ!**

**SECȚIUNILE
CONCURSULUI:**

POEZIE – maxim patru poezii
EPIGRAME – maxim patru epigrame

La concurs pot participa tinerii români de... orice vârstă și de pretutindeni !!!

ÎNSCRIERE: 25.08.2011– 30.12.2011.

Înscrierea se face pe www.romeojulietalamizil.ro sau prin poștă, pe adresa liceului: prof. Laurențiu Bădicioiu, Liceul Teoretic „Grigore Tocilescu”, str. N.Bălcescu, nr.131,

Invitație la înscriere

Festivalul Internațional „Romeo și Julieta La Mizil”

„Departă de a avea un iz provincial, cu veleitari și mediocrități, manifestarea aceasta cultural-competițională respiră valoare, originalitate, talent individual. Participanții (fie ei tineri maturi ori bătrâni cu vitalitate) au șansa lor; iar scriitorii buni, indiferent de generație, sunt miza noastră. Mă refer în special la secțiunea poemelor de dragoste, de un foarte bun nivel în ansamblu, și cu câteva individualități poetice deja conturate. Am citit cu reală surpriză și cu efectivă încântare texte publicabile în orice publicație culturală centrală. Literatura actuală, scrisă de oameni tineri și foarte tineri, dă semne de vitalitate (și) la Mizil. Felicitări așadar participanților și organizatorilor, cu o mențiune specială pentru sufletul manifestării: Laurențiu Bădicioiu.”

Mizil, Prahova, cod 105800, cu mențiunea: pentru „Romeo și Julieta la Mizil”, ed. a V-a.

**PREMII TOTALE:
4000 DE LEI**

Toți participanții și profesorii îndrumători primesc diplome și adeverințe de participare. După premiere edităm Antologia cu textele selectate ale concursului și o trimitem prin poștă celor selectați de juriul festivalului.

Tema impusă - MIZILUL - este pentru o singură epigramă.

Sugestii beletristice: Geo Bogza, 175 de minute la Mizil, I. L. Caragiale, O zi solemnă, George Ranetti, Romeo și Julieta la Mizil. Textele menționate sunt pe www.romeojulietalamizil.ro Celelalte trei epigrame au teme libere. Textele nu trebuie să fi fost publicate până la data premierii, adică 30.01.2012. Un motto trebuie adăugat în FIȘA DE ÎNSCRIERE pentru ca, numai ulterior jurizării, concurentul să poată fi identificat.

Precizăm că, pentru cei care nu au internet, materialele pot fi trimise prin poștă (adresa este menționată mai sus), semnate cu un

motto, în același plic introducându-se încă un plic închis, pe care va fi scris același motto, în interiorul căruia va fi fișa de înscriere Aceasta conține adresa, telefonul, ocupația și CNP-ul participantului.

Jurizarea în ianuarie 2011; premierea pe 30.01.2011, la Mizil, în Sala de Festivități a Liceului „Grigore Tocilescu”.

COMPONENTA JURIULUI:

Prof. univ. dr. ing. Corneliu Berbente – vicepreședintele Clubului „Cincinat Pavelescu”

Corneliu Leu - prozator și jurnalist, administrator al portalului cultural www.cartesiarte.ro

Conf. univ. dr. Daniel Cristea Enache - critic literar, scriitor

Emil Proșcan - primarul orașului Mizil, scriitor

Ioan Toderașcu - epigramist

Ion Busuioc - epigramist

Nicolae Dragoș - scriitor

Prof. univ. dr. Titus Constantin Vîjjeu - critic de artă, scriitor

Coordonator proiect: prof. Laurențiu Bădicioiu, tel.0744438247, e-mail: badiocioiu_laurentiu@yahoo.fr www.romeojulietalamizil.ro

Octavian Sărbătoare

Pe Calea Lui Zamolxe

Renașterea neamului românesc

La Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu”, a avut loc marți, 20 septembrie 2011, un eveniment de excepție. Acest lucru s-a constituit prin dubla lansare de carte făcută de către Octavian Sărbătoare, scriitor român din Sydney, și Atena Gabriela Stoichiță, din Târgoviște.

Remarcabilul scriitor australian și-a prezentat

Târgoviște

Dublă lansare de carte la Biblioteca Județeană

Atena Gabriela Stoichiță, Octavian Sărbătoare, prof. Carmen Vădan, prof. dr. George Coandă

noile sale cărți, „Pe calea lui Zamolxe” și trilogia „Viața lui Zamolxe” („Trezirea străbunilor”, „Renașterea neamului românesc” și „Vieți în foc

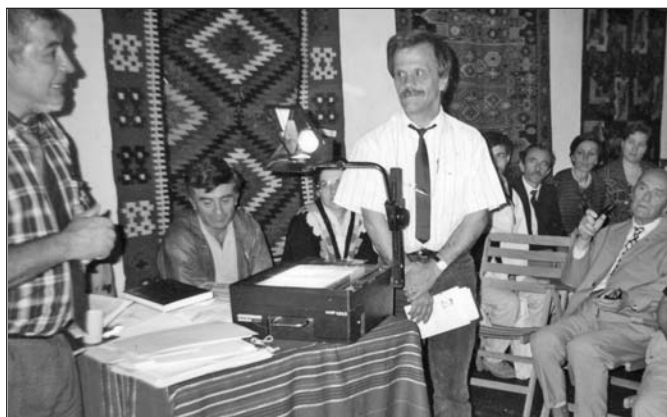
și piatră”), iar tânăra scriitoare dâmbovițeană a lansat volumul de proză „Fluturi și Chopin”. Cărțile au fost realizate de editura

„Sărbătoare Publica-tions” din Sydney.

Numerosul public prezent, format din elevi și intelectuali ai Cetății, incitați de generoasele subiecte ale volumelor lansate, s-au antrenat într-un alert și instructiv dialog, marcat de o puternică și autentică încărcătură de trăire și spirit românești.

A consemnat IIV

Pietroșița

„Toamna literară Mircea Horia Simionescu”

L. C.

Manifestarea culturală „Toamna literară pietroșițeană” a fost inițiată de către poeții Ion Iancu Vale, Mihail I. Vlad, care solicitând sprijinul Fundației „Renașterea Pietroșiței Ruralia”, respectiv prof. dr. Radu Negoescu, a prins contur și miez.

Astfel, la data de 19 septembrie 2004 a avut loc la Pietroșița prima ediție a acestei acțiuni (vezi facsimil) și care de-a lungul celor 7 prezentări de până acum a adunat în jurul său multe nume de creatori,

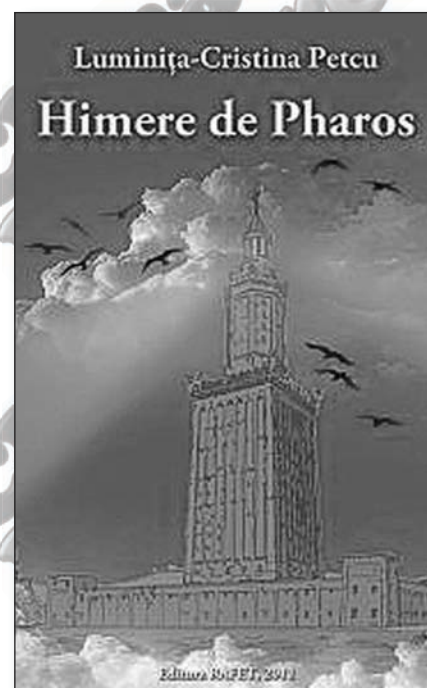

unele dintre ele celebre în arealul literar artistic dâmbovițan, dar și național.

Începând de anul acesta, având în vedere că marele nostru prieten și mentor (de 40 de ani pietroșițean prin adopțiune) a plecat pe coordonate stelare, manifestarea noastră va purta titulatura de Festivalul „Toamna literară Mircea Horia Simionescu”.

În consecință, ne propunem ca în continuare, pentru a cinste numele Marelui Scriitor, să facem din Toamna literară o „lucrare” pe măsura titlului ce de acum îl poartă.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Cărți noi în biblioteca revistei Climate literare

